

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CX П'ЯТНИЦЯ, 4 ЛИПНЯ 2003 РОКУ ЧИСЛО 27 VOL. CX FRIDAY, JULY 4, 2003 No. 27

Сенат схвалив кандидатуру Джона Гербста на пост Посла США в Україні

ПАРСИПАНІ, Н.Дж. – Американський Сенат 27 червня затвердив кандидатуру Джона Гербста на пост Посла США в Україні.

Майкл Сірс, представник Державного департаменту, відповідальний за справи України, сказав, що новопризначений посол Джон Гербст займе свою посаду „приблизно в кінці цього літа".

Про намір Президента США Джорджа Буша призначити Джона Гербста на цей пост Білий Дім оголосив 29 квітня. Як професійний дипломат, 51-річний Дж. Гербст від жовтня 2000 року був Послом США в Узбекистані.

До того він обіймав в американських амбасадах посади – Генерального консула в Єрусалимі та першого політичного радника в Москві, Тель-Авіві та Ріяді. У Вашінґтоні він був першим заступником посла з особливих доручень у справах Нових незалежних держав, директором бюра у справах незалежних держав і співдружности та директором у справах реґіону у Близькосхідньому бюрі Державного департаменту.

Дж. Гербст народився 12 серпня 1952 року у Роквіл Центрі, Н. Й. Отримав ступінь бакалавра з дипломатії у Школі дипломатичної служби Джорджтавнського університету у 1974 році та ступінь магістра з права й дипломатії у 1978 році. Він також навчався у

Джон Гербст

Болонському центрі Школи поглиблених міжнародних студій університету Джона Гопкінса в Італії. Він розпочав дипломатичну службу в 1979 році. Дж. Гербст одружений з Надєждою Крістоф-Гербст, вони мають п'ятеро дітей. Він вільно володіє російською мовою, має робоче знання арабської мови.

18 червня в сенатському Комітеті закордонних взаємин Дж. Гербст виклав свої погляди стосовно мож-

(Закінчення на стор. 4)

Переговори між двома прем'єрами мали вигляд примирення

ПАРСИПАНІ, Н.Дж. – Ізраїльський та палестинський прем'єр-міністри Арієль Шарон і Махмуд Абас увечорі 1 липня провели в Єрусалимі переговори, які розпочались з публічного акту примирення. Обидва говорили про надії на мир. Вони, а також міністри обох урядів, перемовлялись і посміхались під час прес-конференції, яку показували по телебаченні. Обидві сторони назвали переговори конструктивними, що закінчились досягненням угоди про створення спільних комітетів для обговорення ключових питань, серед яких – звільнення палестинських в'язнів та шляхи покращення умов життя на окупованих територіях.

А. Шарон також сказав, що він готовий послабити обмеження на пересування провідника палестинців Ясира Арафата, який більш ніж рік перебуває в ізоляції в місті Рамалах, на Західньому березі річки Йордан. Тим часом Ізраїльські вантажівки почали вивозити деяке військове обладнання з Вифлеєму, готуючись до передання міста палестинським силам безпеки, котрі незабаром переберуть контролю над містом, що також на Західньому березі Йордану. Це має стати наступним кроком у втіленні в життя останнього міжнародного мирного пляну на Близькому Сході, відомого як „ Дорога до миру". Ізраїльські сили передадуть контролю над містом, втілюючи угоду, згідно з якою вони мають відійти на позиції, що їх займали перед початком палестинського повстання у вересні 2000 року.

Влада Ізраїлю та Палестинської автономії домовилися 29 червня про виведення ізраїльських військ зі смуги Ґази, повідомили ізраїльське радіо 30 червня і представники керівництва автономії. Кілька годин після того домовлення провід палестинського радикального угруповання „Гамас" оголосив, що „Гамас", „Ісламський джигад" і „Фатаг" погодилися на перемир'я з Ізраїлем. Духовний провідник „Гамасу" шейх Ахмед Ясин повідомив, що праця над угодою триває. В документі, за його словами, будуть обумовлені терміни й умови перемир'я.

29 і 30 червня ізраїльські війська звільнили більшість окупованих ними позицій у смузі Ґаза, контролю над якими перебрали палестинські підрозділи служби безпеки. Палестинські службовці розташувалися уздовж головної дороги,з півночі на південь Ґази, а ізраїльтяни відійшли, повернувши палестинцям свободу пересування автошляхом уперше за майже три роки. Пересічні палестинці вітали

(Закінчення на стор. 4)

Дмитро Павличко: „Наше головне завдання -дерусифікація України"

22-га українознавча конференція в Урбана-Шампейн, Ілиной, 16-21 червня закінчилася зустріччю її учасників з українською громадою Чикаго. Організувала громадську зустріч Фундація розбудови українських студій при Ілинойському університеті, яку впродовж 14 років очолює Раїса Братків. Серед гостей були вчені з багатьох країн світу, зокрема з України. Присутні в залі гаряче вітали відомих українських поетів Дмитра Павличка та Івана Драча. Після короткого вступного слова члена Фундації Христі Верищак професор Дмитро Штогрин , організатор і багаторічний керівник наукових конференцій, представавив гостей і запросив до виступу депутата Верховної Ради України Івана Драча. Відтак промовляв Дмитро Павличко. Виступи гостей завершив директор Варшавського українського архіву Євген Місило. Після зустрічі Дмитро Павличко погодився відповісти на декілька запитань журналіста Анатолія Гороховського.

– Дмитре Васильовичу, скажіть будь ласка, які ваші враження від участи в науковій конференції?

– Найкращі. Я мав приємну нагоду зустрітися з моїми давніми друзями – Богданом Рубчаком,Тарасом Гунчаком, Ярославом Розумним, Леонідом Рудницьким, Мирославом Лабунькою. В Урбана-Шампейн було багато цікавих людей з України, яких я раніше не знав. Вони захопили мене своїми цікавими доповідями. Радісно було слухати їхню прекрасну українську мову, їхні ясні і глибокі думки. Проте серед доповідачів були й люди, які песимістично оцінювали майбутнє України, деякі навіть говорили, що Україна не склала іспиту на державність. Справді, ми ще не маємо такої держави, яку хотіли б мати, Україна ще не стала українською, але ми не будемо робити другої революції, а будемо еволюційно йти до того, щоб наша держава все більше ставала і українською, і европейською. Спокійно, крок за кроком, через вибори, через переконання. Я оптиміст, хоч і не перебуваю в добрих стосунках ані з Президентом, ані з іншими високими чиновниками. Я – „ющенківець", тобто я з опозицією. Мені сподобалася ця конференція , я хотів би, аби щось подібне відбувалося в Києві. Також хотів би бачити в Києві такі університетські будинки, як в Урбана-Шампейн, такі платани і чистеньку траву, ня якій засмагають, з книжками в руках, американські студенти. Мені подобається, як влаштоване життя тих тисяч і тисяч юнаків і дівчат, які навчаються у світлих і просторих залах. Це та цивілізація, якої ми ще не маємо. Ми не маємо університетів в провінції, крім Острозької академії.

Ми були інакше зорієнтовані, наші професори не хочуть жити в селах, вони хочуть жити у Києві, Львові, Одесі. Я думаю, ми будемо поступово переймати найцінніший досвід Америки.

– Що конкретно Ви будете рекомендувати для впровадження в Україні з побаченого і почутого на цій конференції ?

– У нас є одна проблема, яка турбує найбільше. Південні і східні райони нашої країни тотально зрусифіковані, треба, щоб тамтешні школи й університети стали українськими. У Києві тепер є 300 українських шкіл, і лише 15 російськомовних. Однак в українських школах рідну мову можна

(Продовження на стор. 8)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Американські юристи задоволені допитами свідків у справі Лазаренка

КИЇВ. – Представники американського правосуддя завершили 1 липня у Києві перший етап допитів свідків, які фіґурують у справі екс-прем'єра України Павла Лазаренка, повідомила його український адвокат Марина Долгопола. Американські юристи залишилися задоволеними результатами допитів. Починаючи з 19 травня,було допитано 26 свідків з 30, яких передбачалося допитати. Вона пояснила, що чотирьох свідків, „я так розумію, не було допитано з поважних причин", але вони обов'язково будуть допитані під час наступного етапу допитів, який має розпочатися у Києві через декілька тижнів. На цьому етапі, пояснила адвокат, у присутності сторони звинувачення буде допитано свідків, які представлені у списку від сторони захисту. „Очолюють цей список Леонід Кучма, Валерій Пустовойтенко, Олександер Волков, Ігор Бакай, Віктор Пінчук. Всього ж у ньому нараховується близько 40 осіб".

СБУ передала МВС архіви щодо голодомору 1932-33 років

КИЇВ. – Міністерство внутрішніх справ України розсекречує архіви, передані Службою безпеки, які пов'язані з голодомором 1932-33 років. Про це 26 червня повідомив начальник центру громадських зв'язків МВС України Олександер Зарубицький. За його словами, зараз надані матеріяли вивчаються і систематизуються науковцями. Говорячи про ознайомлення з цими матеріялами широкого кола громадськости, він зазначив, що про це поки не йдеться, тому що у деяких документах наводяться жахливі факти, аж до людожерства. Все це, наголосив О. Зарубицький, може створити соціяльне напруження у суспільстві, оскільки не виключено, що ще залишились живі люди, які фіґурують у наданих документах, або їхні родичі чи родичі їхніх жертв.

Український літак затримано за борги українського уряду

ОТАВА. – Український літак АН-124 „Руслан", який доставив вантажі італійським військовослужбовцям у Канаді, опинився під арештом за рішенням канадського суду. На територію канадської військової бази у провінції Ґузбей український транспортний літак, який належить авіокомпанії „Антонов Дизайн Бюро", прибув 26 червня. Він доставив спорядження для частин італійських військово-повітряних сил, що проходять тут свої щорічні тренування. Однак перед тим, як літак мав повернутися в Україну, судовий виконавець вручив постанову канадського суду про його арешт. Квебекська енерґетична компанія „TMR Energy Limited" заявила, що український уряд заборгував їй 62 мільйони долярів. Якщо сторони не дійдуть спільного рішення, літак може бути проданий для відшкодування боргу.

Демонстрація на підтримку української мови

ЛУГАНСЬК. – Представники національно-демократичних сил 30 червня провели віче на підтримку української мови у реґіоні. В акції протесту, спрямованій на захист української мови, взяли участь активісти Союзу українок, Конфедерації вільних профспілок Луганщини. Напередодні проведення демонстрації голову обласного відділення товариства „Просвіта" Володимира Семистягу запросили до Обласної адміністрації і зауважили, що проводити демонстрацію у день відкриття сесії Обласної ради недоцільно. Просвітяни демонстрували біля пам'ятника Тарасові Шевченкові, який розташований на площі неподалік будинку Обласної адміністрації.

Візита міністра оборони Росії до України

КИЇВ. – Українські військові пройдуть у Росії курс навчання на зенітно-ракетному комплексі С-300. Відповідний контракт підписано під час візити до України міністра оборони Росії Сергія Іванова, яка розпочалася 30 червня. С. Іванов зустрівся з главою українського оборонного відомства Євгеном Марчуком, щоб обговорити стан і перспективи двостороннього військового та військово-технічного співробітництва. Зокрема постане питання використання російських полігонів для навчання українських підрозділів військ ППО та ВПС. Голова комітету Верховної Ради з питань національної безпеки та оборони Георгій Крючков каже, що ця візита запланована ще за часів, коли міністерство оборони України очолював Володимир Шкідченко, і тому дуже важливо, що його не перенесли. На думку Г. Крючкова, це свідчить, що наступність забезпечується. Темою переговорів був спільний проєкт створення середнього транспортного літака АН-70, реалізацію якого деякі російські ЗМІ ставили під сумнів. Після Києва С. Іванов вирушив 2 липня до Севастополя, де відвідав підрозділи Чорноморської фльоти.

Я. Пустовий став членом загону астронавтів у Канаді

КИЇВ. – Українець Ярослав Пустовий став членом загону астронавтів у Канаді. 26 червня увечері Я.Пустовий був представлений фірмою „Canadian Arrow" в числі шести астронавтів (четверо канадців, один представник США і Ярослав). Вони пройшли відбір з 200 кандидатів. Канадська фірма „Canadian Arrow" уперше в світі як приватна організація, що не пов'язана з будь-якими державними структурами, зформувала свій загін астронавтів. Фірма має намір організувати „суборбітальні" космічні лети вже на початку майбутнього року (на висоту понад 100 км по параболістичній кривій, без здійснення орбітального лету навколо Землі). Очевидно, фірма відкриває комерційні лети для туристів з участю астронавтів в капсулах, що пілотуються, вважають фахівці. Я.Пустовий народився у 1971 році в Костромі, в 1993 закінчив космічну академію ім. Можайського в Санкт-Петербурзі. Я.Пустовий встиг у 1996 році захистити кандидатську дисертацію в Харкові, поступити на працю в Національне космічне агентство України, пройти дворічний вишкіл до космічного польоту в Ґ'юстоні (США).

Місце Берестецького бою – місце паломництва

РІВНО. – Державний історико-археологічний заповідник „Козацькі могили", що на Рівненщині, у ці дні став місцем паломництва українців. Вони вшановують пам'ять полеглих козаків на місці Берестецького бою. У дев'яту п'ятницю після Великодня (27 червня ц.р.) на місці Берестецького бою, що відбувся в 1561 році між козаками та військом польського короля, відбувається поминальна служба в пам'ять полеглих козаків. „Молодий рух", Козацтво „Волинська січ" та Українська студентська спілка розбили тут традиційний молодіжний табір. 27 червня Службу Божу відслужив Архиєпископ Рівненський і Острозький Даниїл.

Епідемія гепатиту А в Луганській області

ЛУГАНСЬК. – У Суходольську Луганської области надалі поширюється епідемія вірусного гепатиту А. Всього ж з 9 червня у шахтарському місті захворіли 479 мешканців, з яких 139 діти. Як повідомляють фахівці обласної санітарно- епідеміологічної станції, у 375 осіб покладених в лікаті діягноз – вірусний гепатит А встановлений ляборaторним шляхом. Причиною поширення епідемії, що триває з 9 червня, стало забруднення питної води каналізаційними стоками через недосконалу систему водопостачання у місті. Тепер мешканців Суходольська забезпечують привізною водою. Депутати обласної ради на сесії 26 червня вирішили надати з обласного бюджету 1 мільйон гривень, щоб у місячний термін завершити спорудження нової водогінної системи у мікрорайоні, де стався спалах епідемії. Реґіон 24 червня відвідав прем'єр-міністер України Віктор Янукович, щоб вивчити надзвичайну ситуацію з поширення епідемії вірусного гепатиту А у місті Суходольську.

Нове летовище розбудують поблизу Києва

КИЇВ. – 26 червня ухвалено угоду про розвиток летовища „Гостомель" поблизу столиці як міжнародного вантажного авіо-терміналу. Документ підписали посол США в Україні Карлос Паскуаль і генеральний директор авіо-комплексу імені Антонова Володимир Король. Летовище, яке покищо використовується лише київськими літакобудівниками, в перспективі стане найбільшим у Східній Европі вантажним авіо-терміналом і зв'яже країни Західної Европи з країнами СНД та південно-східної Азії. Тут можна буде приймати без ризику потужні вантажні літаки „Руслан" і „Мрія". Подібних умов немає ні в Борисполі, ні на летовищі „Київ", розташованому у межах міста. Американський ґрант у розмірі 408 тисяч долярів надано на розробку техніко-економічного обґрунтування новобудови.

Графічний знак для гривні

КИЇВ. – Національний банк України 26 червня оголосив конкурс на створення графічного знаку для гривні. Банкіри запрошують усіх охочих подавати зображення та письмові обґрунтування до початку жовтня цього року. Гривня була запроваджена в обіг у вересні 1996 року. Тоді деякі українські газети проводили власні конкурси на створення символу для нової грошової одиниці, але та ініціятива не була підтримана на офіційному рівні.

В. Литвинові не подобається реформа Л. Кучми

КИЇВ. – Голова Верховної Ради Володимир Литвин 26 червня скритикував проєкти політичної реформи, запропоновані Президентом Леонідом Кучмою і комісією Верховної Ради, вважаючи їх недосконалими і поверховими. На зустрічі з представниками різних галузей економіки В. Литвин заявив, що запропонована політична реформа спрямована винятково на розподіл повноважень між галузями влади, що мало цікавить українське суспільство. „Якщо уважно подивитися на документи, що запропоновані, то, я думаю, мова йде швидше за все про перерозподіл повноважень у вищих ешелонах влади, а не про реалізацію політичної реформи або конституційної", – сказав В. Литвин. Зокрема він вважає недоглядом, що політичні сили обійшли стороною головний розділ Конституції, що стосується прав і свобод громадян. За словами В. Литвина, цей розділ також потребує удосконалювання, зокрема у частині посилення відповідальности держави за виконання своїх зобов'язань перед громадянами. У той же час він визнав, що діюча Конституція внесла стабільність в українське суспільство.

Україна прагне спрощеного візового режиму

ДВ6-26КИЇВ. – Україна сподівається досягнути спрощеного візового режиму з Польщею, Словаччиною, Чехією та Угорщиною - країнами так званої „Вишеградської четвірки" - після їхнього вступу до Европейського союзу наступного року. Це питання стало ключовим під час неформальної участи українського прем'єр-міністра Віктора Януковича в зустрічі „Вишеградської четвірки", що відбувся 23 червня в Словаччині, повідомляє інформаґенство „Інтерфакс". Українська сторона пропонує запровадити з усіма державами „Вишеградської четвірки" візовий режим на зразок того, що діятиме з Польщею, пояснив державний секретар МЗС України з питань европейської інтеґрації Олександер Чалий. За ним, польські громадяни зможуть в'їжджати до України без віз, натомість українці отримуватимуть безкоштовні візи для поїздок до Польщі.

За повідомленнями інформаційних агентств

Кожен може зробити внесок у розвиток Києво-Могилянської академії!

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Протягом своєї 109-річної історії Український Народний Союз проходив багато змін. Та, незважаючи на різні обставини, постійна допомога громаді в Америці і Україні була основною ціллю УНСоюзу. Маючи це на увазі, УНСоюз започатковує новий доброчинний проєкт – „Дарування-завіщання". Це спільний проєкт Українського Народного Союзу і Національного університету „Києво-Могилянська академія" (КМА), який стане корисним обидвом дуже відомим установам, двом українським громадам та усім його учасникам.

Цей проєкт, заініційований Оксаною Тритяк, координатором особливих проєктів при УНСоюзі, знайшов активну підтримку з боку Екзекутивного Комітету УНС, зокрема Стефана Качарая – предсідника, Роми Лісович – касира, Христини Козак – головного секретаря та ректора Києво-Могилянської академії Вячеслава Брюховецького і голови Києво-Могилянської Фундації Америки Ігоря Вислоцького.

Здебільшого люди бажають допомогти іншим, менш щасливим, або значнішою сумою грошей підтримати установу, яка сприяє громаді, але з огляду на свої фінансові зобов'язання не мають на це можливости. УНСоюз може допомогти у здійсненні ваших бажань. Ви можете фінансово допомогти установі, яка відзначила понад 388 років свого існування, значною пожертвою. Ця установа завжди реагувала на інтелектуальні і духовні потреби українського народу. Від початку XVI століття, крім Церкви, КМА була найбільш впливовою у розвитку освіти і культури українського народу. Після закриття протягом багатьох літ, у 1992 році Києво-Могилянська академія була відновлена, як світська наукова установа. У 1994 році вона отримала статус Національного університету України.

У головній канцелярії УНСоюзу (перший ряд зліва): Рома Лісович, Вячеслав Брюховецький, Христина Козак, (другий ряд): Стефан Качарай, Оксана Тритяк, Ігор Вислоцький. Фото: Л. Хмельковський

Допомога Києво-Могилянській академії цією програмою УНСоюзу – „Дарування-завіщання" ви збільшуєте членство УНСоюзу. УНСоюз – найстарша українська установа в Америці, яка постала для захисту і забезпечення економічних потреб першої, дуже убогої української еміграції. У деяких випадках не було фондів похоронити покійного. Сьогодні обов'язком УНСоюзу є не тільки служити економічним потребам громади, але втримувати зв'язок з членством, спонзоруючи і допомагаючи громаді.

Як діє проєкт УНС „Дарування-завіщання"? Один-два-три – це так легко! Один – придбати в УНСоюзі забезпеченеву грамоту. Два – спадкоємцем призначити Києво-Могилянську Фундацію Америки. Три – тому, що Києво-Могилянська Фундація Америки є неприбутковою і має статус 501 (c) (3), ваші річні вкладки є звільнені від оподаткування. Отже, Києво-Могилянська академія остаточно отримує щедрий дар. УНСоюз збільшує своє членство і ви здійснюєте своє бажання пожертвувати більшу суму грошей цій установі, а рівночасно ваші річні вкладки можна відтягати від податку. Ми працюємо спільно для добра усіх. УНСоюз і КМА сподіваються активної співпраці з громадою у здійсненні цього проєкту. У жовтні ц.р. в Нью-Йорку УНСоюз і КМА Фундація організують спеціяльний прибутковий бенефіс.

За дальшими інформаціями прошу слідкувати у наших виданнях. У справі проєкту УНС „Дарування-завіщання" прошу контактуватися з Оксаною Тритяк у Головній Канцелярії УНСоюзу: (973) 292-9800 дод. 3071.

Оксана Тритяк

Україна в очікуванні нестачі продовольства

ПАРСИПАНІ, Н. Дж., – До „Свободи" надходять з України вістки про те, що внаслідок посухи нинішнього року очікується значний недобір врожаю. Ще й південь країни вразила давно не бачена тут сарана. У Херсонській області, наприклад, станом на 25 червня майже 40 тисяч гектарів землі уражено сараною.

Навчені гірким досвідом багатьох минулих неврожаїв, люди заходилися скуповувати продовольство. Відразу ж зросли ціни на харчові продукти, пожвавилася спекуляція на ринку. В українських засобах масової інформації з'явилися повідомлення про неминуче підвищення цін на зерно, борошно та хліб. Один зі всеукраїнських телевізійних каналів передав репортаж про ажіотажний попит на борошно на Дніпропетровщині. Запевненням урядовців, що проблем з хлібом не буде, люди не довіряють.

Кореспондент радіо „Свобода" Генадій Сахаров у Дніпропетровську спостерігав чергу біля фірмової крамниці „Дніпромлин", де борошно продається без торговельних націнок. У черзі стояли люди, що приїхали до міста з сіл. Люди з черги розповіли, що врожаю нема і вони чекають, що борошна не буде. Одна з жінок сказала: „Хіба можна нашій державі вірити?"

23 червня заступник голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації Микола Волосянко на зустрічі з журналістами сказав, що запаси продовольчого зерна в області складають 85.6 тис. тонн, чого при потребі 15 тисяч тонн на місяць вистачить до нового року. Серйозних проблем з зерном, хлібом і борошном у регіоні не буде, підстав для ажіотажного попиту на борошно та хліб Микола Волосянко не бачить. Начальник обласної інспекції з контролі за цінами І. Брязкало сказав, що необгрунтоване підвищення цін на хліб у окремих випадках було, але проти того вжиті заходи і ціни приведені до середніх, але ціна хліба може поміннятися, якщо підвищаться ціни на зерно. Вочевидь, подібні заспокійливі бесіди відбулися в усіх областях України.

Уряд Криму 25 червня на екстренному засіданні визнав необгрунтованим різке зростання цін на хліб і хлібобулочні вироби в автономії та ухвалив постанову про державне регулювання цін на продовольчі товари першої необхідности.

Кримський уряд обмежив десятьма відсотками торгову надбавку для підприємств, які торгують хлібом та іншими продовольчими товарами першої необхідности. Водночас Рада міністрів автономії розпорядилася провести тотальну перевірку діяльности відкритого акціонерного товариства „Кримхліб", яке кілька днів тому підняло ціни на хлібобулочні вироби на 30 відс.

Не залишився осторонь і Київ. Уряд України звернувся зі закликом до громадян утриматися від панічного скуповування харчових продуктів на тлі передбачень про поганий врожай збіжжя цього року. Президент Л. Кучма скритикував уряд за недостатні державні резерви продовольства і висловив упевненість, що в Україні буде досить збіжжя для насичення внутрішнього ринку. Міністер економіки та з питань європейської інтеграції України Валерій Хорошковський сказав, що сплеск цін на деякі види продуктів харчування, що спостерігається, має „тимчасовий характер". Проблема зростання цін на деякі види продуктів, додав міністер, є штучно роздутою і тимчасове зростання цін найближчим часом буде компенсовано „іншими чинниками". Якими? Все ж він визнав, що роздрібні ціни на борошно

(Закінчення на стор. 18)

Мешканці Києва скуповують борошно в крамниці „Київмлина". Протягом останнього тижня червня в деяких містах України з'явилися черги за борошном. Фото УНІАН

АМЕРИКА І СВІТ

Канадський Сенат засудив голодомор-геноцид в Україні

ОТАВА. – Сенат – верхня палата канадського парляменту – 19 червня одноголосно схвалив проєкт зі закликом до уряду Канади визнати факт голодомору-геноциду в Україні 1932-33 років. Резолюцію внесла сенаторка українського походження Рейнел Андрейчук. Сенат закликає уряд – визнати український голодомор-геноцид 1932-33 років та засудити будь-яке намагання заперечувати або викривляти цю історичну правду, видаючи її за щось інше, крім геноциду; визначити щороку четверту суботу в листопаді в Канаді, як день пам'яті понад семи мільйонів українців, які стали жертвами українського голодомору-геноциду 1932-33 років; закликати всіх канадців, особливо істориків, педагогів і парляментаристів, включити правдиві факти про український голодомор-геноцид 1932-33 років в архіви Канади й в майбутні освітні матеріяли. Конґрес Українців Канади боровся за прийняття цієї резолюції.

Американці намагаються приборкати опір в Іраку

БАГДАД, Ірак. – Американські сили в Іраку 30 червня затримали щонайменше 60 осіб у ході великої акції, спрямованої на приборкання збройного опору. Під час акції, в межах якої було проведено понад 20 окремих рейдів на будинки колишніх іракських військових провідників і членів партії Баас, американці захопили також зброю та військову документацію. Адміністратор США в Іраку Пол Бремер сказав, що прихильники Садама Гусейна намагалися залякати іракців, але в країні, за його словами, буде запроваджено правопорядок. Від початку червня внаслідок нападів в Іраку загинули 17 американських і британських вояків. Американські представники в Іраку кажуть, що подальше мародерство і саботаж нафтової мережі країни гальмують намагання збільшити виробництво. Директор американського плянування Ґері Лов сказав, що розграбування призводить до величезних витрат на ремонти, загальна сума яких перевищує мільярд долярів. Родовища в Іраку тепер дають близько 800 тисяч барелів нафти щодня. Перед війною в Іраку видобувалося 3 мільйони барелів нафти денно.

Організатор травневих вибухів в Ріяді здався поліції

РІЯД, Савдійська Арабія. – Взято під варту Алі Абдулрахмана Аль-Ґамді, відомого також як Абу Бакр Аль-Азді, якого підозрюють у плянуванні бомбових нападів, здійснених у Савдійській Арабії в травні. Досі немає подробиць про обставини його затримання, як і про те, де це сталося. Савдійці 27 червня повідомили, що підозрюваний здався сам. Вважають, що він воював з американцями в Афганістані і належить до мережі „Аль-Каїди". Внаслідок вибухів, влаштованих в Ріяді в комплексах споруд, де мешкають американці та громадяни інших західних країн, загинули 34 особи.

Дві зірки згасли на американському небосхилі

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Зірками на американському політичному та кіномистецькому небосхилі можна уважати сенатора Строма Турмонда та акторку Кетрин Гепберн. Сенатор С. Турмонд, який впродовж 48 років представляв свій штат Південну Каролайну у Вашінґтоні та уважався головним чином особистістю політичної переміни в полудневих штатах країни, помер 26 червня 2003 року в Еджфілді, П.К., проживши 100 років. Політичний шлях С. Турмонда не був гладким. Починаючи від зміни партійної належности, боротьби проти громадських прав для американців африканського походження та надто великого впливу Федерального уряду, він спромігся на еволюцію своїх поглядів і став одним з найвпливовіших політиків. 29 червня померла в Олд-Сейбруку всім відома кіноакторка Кетрин Гепберн, проживши 96 років. Вона народилася 12 травня 1907 року в Гартфорді, Кон. Свою акторську кар'єру почала відразу після закінчення Брин Мавр-коледжу та з часом стала популярним мистцем сцени, кіно та телевізії – володаркою чотирьох Оскарів.

Біляна Плавшич сидітиме у Швеції

СТОКГОЛЬМ, Швеція. – Шведський уряд 27 червня оголосив про свою згоду на те, щоб колишній президент боснійських сербів Біляна Плавшич відсиділа своє 11-річне ув'язнення, до якого її було засуджено за воєнні злочини, у шведській тюрмі. Б. Плавшич засуджено у лютому Міжнародним трибуналом у Гаазі. Її було визнано винною в переслідуванні хорватів та мусульман під час війни в Боснії. Суддя заявив, що вона була причетною на початку 90-их років до депортації та вбивства тисяч людей у боснійській сербській республіці, що тоді відокремилася. Міністерство юстиції Швеції оголосило, що Б. Плавшич прибула до Стокгольму, і скоро її переведуть до постійної тюрми. 72-річна Б. Плавшич – найбільш високопоставлена із усіх посадовців, засуджених Трибуналом із воєнних злочинів. Її колишній близький помічник, провідник боснійських сербів воєнних часів Радован Караджич, досі на свободі.

Помер чоловік Марґарет Течер

ЛОНДОН. – Сер Деніс Течер, чоловік колишньої прем'єр-міністра Великої Британії Марґарет Течер, помер на 88-му році життя. Речник родини Течерів повідомив 26 червня, що він помер у лондонській лікарні після нетривалої хвороби. Як чоловік першої жінки-прем'єр-міністра Сполученого Королівства Деніс Течер намагався якомога довше перебувати у затінку постаті дружини – попри власну успішну кар'єру на посаді керівника нафтової компанії, яка зробила його мільйонером. Марґарет Течер називала його „людиною, яка все робила можливим". Пара прожила у шлюбі понад 50 років.

США і ЕС попереджають Іран і Північну Корею

ВАШІНҐТОН. – Президент США і провідники Европейського союзу ухвалили 26 червня спільну заяву зі закликом до Ірану та Північної Кореї відмовитися від будь-яких можливих намірів мати ядерну зброю. Дж. Буш сказав, що Іран має виконати вимогу або постати перед наслідками. Північну Корею попередили про потребу демонтажу її програми ядерних озброєнь. Зустріч американського Президента з чільними діячами з Европейського союзу була першою, відколи трансатлантичні взаємини стали напруженими в зв'язку з війною в Іраку. Дж. Буш закликав Евросоюз наслідувати приклад США, поставивши поза законом войовниче палестинське угруповання „Гамас" і припинивши його фінансування.

За інформаціями ЗМІ

Переговори...

(Закінчення зі стор. 1)

ці події, але вони вимагають більшого, аніж часткове виведення із-раїльтян, і хочуть знати, яким буде наступний крок у теперішньому мирному процесі.

Палестинський міністер інформації Набіл Амр сказав: „Це серйозний крок вперед на шляху запровадження мирного пляну, відомого як „Дорога до миру". Ми сподіваємось, що наступним кроком буде Вифлеєм, а потім ми прагнемо побачити виведення ізраїльського війська з усіх теренів, окупованих три роки тому. Палестинські угрупування надіслали кабінетові згоду на припинення вогню. Зараз настав серйозний момент для початку праці над політичним врегулюванням".

Тим часом надійшли повідомлення про стрілянину на північчі Західного берегу Йордану. Речник ізраїльських поселенців у цьому районі повідомив, що стріляли в авто поблизу міста Дженін; було вбито румунського водія цього авта. До бюра Сі-Бі-Сі в Єрусалимі подзвонила людина, що назвалася представником Бриґади мучеників Аль-Акси, фракції палестинської організації „Фатг", і сказала, що за цей напад відповідає саме Бриґада.

Напередодні радниця Президента США з питань національної безпеки Кондоліза Райс провела переговори з ізраїльським прем'єр-міністром Арієлем Шароном у намаганні підтримати близькосхідній мирний плян. Подробиць переговорів не повідомляють.

Раніше К. Райс зустрічалась з палестинським прем'єр-міністром Махмудом Абасом.

Палестинські офіційні представники назвали зустріч „позитивною". Ті ж самі джерела повідомили, що М. Абас отримав запрошення відвідати Вашінгтон і зустрітися з Президентом Джорджем Бушем.

Дипломатична активність в регіоні відбувається на тлі ознак того, що провідні палестинські войовничі угрупування погодились на припинення нападів на Ізраїль.

Напередодні візити К. Райс ізраїльські та палестинські офіційні особи заявили, що вони узгодили передумови виведення ізраїльського війська з певних частин смуги Ґаза, а палестинські войовничі угрупування „Гамас" та „Ісламський Джихад" твердили, що вони близькі до оголошення про припинення насильства проти Ізраїлю.

Х. В.–Ф.

Сенат схвалив...

(Закінчення зі стор. 1)

ливого затвердження його на посаду Посла США в Україні. Нижче подаємо уривки з цього виступу:

„В певний спосіб я протягом моєї попередньої дипломатичної кар'єри готувався до цього призначення. Приблизно половина з моїх 24 років закордонної служби були присвячені праці спочатку в Совєтському Союзі, відтак у новостворених незалежних державах. Як заступник Посла до новостворених незалежних держав, в 1994–1997 роках, я працював з урядом України в багатьох питаннях – зокрема щодо взаємин України з НАТО. Я також набув великого досвіду, виконуючи обов'язки керівника місії нашого Консульства в Єрусалимі і нашого Посольства в Ташкенті. Запевнення інтеґрації України в евро-атлантичну спільноту є вирішальною метою закордонної політики – політики, яка має багато вимірів. Це означає дальше розбудовувати партнерство з Україною, пропаґуючи реґіональну безпеку і борючись з ґльобальним тероризмом. Ми глибоко вдячні Україні за її рішення долучитися до коаліції визволення Іраку.

Процес інтеґрації України в евро-атлантичну спільноту також означає тісну співпрацю в допомозі Україні під час її переходу від комунізму до демократії і вільного ринку. Україна досягнула чимало за роки своєї незалежности, але ще багато треба зробити, щоб допомогти цій надзвичайній країні повною мірою здійснити її можливості.

Хоч ми зазнали деяких тяжких хвилин у наших двосторонніх взаєминах у 2002 році, ці взаємини тепер розвиваються у більш позитивному напрямку. Президентські вибори в Україні, призначені на кінець 2004 року, означатимуть вирішальний іспит для влади в розумінні дотримання демократичних зобов'язань. Я зроблю все, що буде в моїй можливості, щоб українська влада забезпечила рівність для кандидатів на пост президента, і щоб приготування до виборів й самі вибори відбулися вільним і справедливим способом.

Ми і наші союзники з НАТО готові допомогти Україні здійснити плян дії „НАТО – Україна", схвалений в листопаді 2002 року в Празі.Нерозповсюдження зброї залишається ще однією стратегічною проблемою в наших двосторонніх взаєминах, і з економічного погляду ми задоволені, що уряд України посилив свої намагання стати членом Світової організації торгівлі. Процес вступу в СОТ вимагатиме від України змінити режим її торгівлі у той спосіб, який зробить її економіку відкритішою і прозорішою... Також важливим для нас є допомогти Україні подолати проблему торгівлі людьми, як і боротися зі СНІД-ом, який, якщо ним знехтувати, представлятиме серйозну небезпеку для України та цілого реґіону".

Х. В.–Ф.

ТОЧКА ЗОРУ

Від Переяслава чи до Переяслава? Третього не дано...

Петро Часто

Понад сто десять років наша громада нерозривними зв'язками пов'язана з Україною, до глибини душі переймаючись усіма стражданнями, на які таким щедрим для нашого народу було ХХ сторіччя, безмежно радіючи з перспективи, яку відкрив перед Україною кінець того трагічного сторіччя, коли на політичній мапі світу постала незалежна Українська держава. Активно, з невичерпним ентузіязмом і доброю вірою сприяючи її утвердженню і розвиткові, ми пильно стежимо за внутрішньоукраїнськими процесами, зокрема за тим, як напружено вони сьогодні зводяться до наступних президентських виборів.

Путінська Росія дивиться на Україну як на головний засіб відновлення своєї імперської надпотуги.

Таке враження, що має статися особливий, доленосний для країни вибір шляху, напряму руху – вперед, до відродження нації, чи назад, до відсунення українства на задвірки історії, до жалюгідного стану ще однієї російськомовної держави. Ось чому предметом особливої уваги свідомого українства є українсько-російські взаємини.

Україна унезалежнилася саме від Росії, від подвійного гніту її імперій – царської і совєтської. Унезалежнилася не з волі, а проти волі Росії, і це означає, що набута за понад три століття експансіоністична інерція Москви не могла обірватися з розпадом СССР, великодержавний шовінізм, глибоко вкорінений в російській політиці і також в суспільній психології цієї переважно військової, переважно загарбницької країни, не міг розтанути, немов туман під вранішнім сонцем.

Навіть якби державний провід теперішньої, нібито демократичної, Росії офіційно засудив минулу московську політику нищення і брутальної русифікації сусідніх народів, то буденна свідомість російської маси потребувала б для морального очищення і оздоровлення декількох десятиліть – й то за умови, якби це очищення набуло характеру постійного, цілеспрямованого культивування.

Але ні, такого самоосуду не почулося ні від Єльцина, ні від Путіна. Більше того, не чути його від російської інтелектуальної і духовної еліти. За всі 12 років після розпаду „імперії зла" можна на пальцях однієї руки полічити тих росіян, котрі соромляться за російську історію, сповнену страшної несправедливости і крови мільйонів невинних людей. Це покійний академік Андрій Сахаров і його дружина Олена Бонер, правозахисник Сергій Ковальов, історик Юрій Афанасьєв, публіцисти Валерія Новодворська і Володимир Прокоф'єв. Останній чотири роки тому писав у газеті „Московскіє новості": „Росія закабалила нові колінії – як їй здавалося – навіки. Оскільки віри в те, що прибалти, західні українці, молдавани погодяться на ролю напіврабів Росії не було, то Росія почала змінювати демографічний склад поневолених країн… Для місцевих мешканців совєтська влада була потрібним злом – тоталітаризмом, окупацією і перетворенням в національну меншину у своїй рідній країні...".

Цих поодиноких голосів сумління ніхто в Росії не хоче чути. Зате там не лише чують, але й роблять високими державними дорадниками вчених і політологів, котрі підбивають Москву на імперський реванш. „Свобода" вже інформувала своїх читачів про підручник з геополітики для російських генералів і адміралів, автором якого є академік Олександер Дугін. Ось декілька речень з цього підручника, які стосуються України: „Суверенітет України є таким негативним для російської геополітики явищем, що легко може спровокувати збройний конфлікт... Україна як самостійна держава з якимись там територіяльними амбіціями несе собою величезну небезпеку для всієї Евразії... Україна як держава не має ні власної культурної місії універсального значення, ні географічної унікальности, ні етнічної вийнятковости... Москва повинна брати активну участь у перекроюванні українського простору за єдиним логічним і природним геополітичним моделем...".

Характеристичну для більшости російських політиків висловлює Константин Затулін, один з чільних діячів Державної думи: „...Росії зовсім не потрібний сильний український президент, сильна Україна, наш національний інтерес зовсім не полягає у тому, щоб Україна була могутньою державою, на яку б ми зважали... Так само Росії зовсім не потрібний сильний, далекоглядний, видатний дежавний діяч на чолі України" („Нєзавісімая газєта", 21 квітня 2001 року).

Подібних рекомендацій – сотні і тисячі, й за ними стоять люди, зовсім не такі, як Жириновський, з якого глузує світ, а вельми поважні, авторитетні в Росії українonенависники. Хто в цьому сенсі потребує більше імен і назв, радимо придбати видану в 2001 році київським Видавництвом „Стилос" монографію групи авторитетних авторів – „Україна – Росія: концептуальні основи гуманітарних відносин", де докладно проаналізовано антиукраїнське наставлення відомих російських письменників, критиків, публіцистів, істориків, зокрема підступи з наміром розірвати Україну на російськомовний Схід і „галичанський" Захід. Саме на їхніх рекомендаціях вибудуваний указ (1995 року) президента Єльцина „Стратегічний курс Росії з державами – учасницями Співдружности Незалежних Держав". Ось типові для цього директивного документу речення: „...Зміцнювати Росію як провідну силу формування системи міждержавних, політичних і економічних відносин на території постсовєтського простору... Довготривалим плянам Росії відповідає принцип відкритости кордонів всередині СНД... У взаємодії з третіми країнами та міжнародними організаціями досягти їхнього розуміння того, що цей регіон (тобто СНД – П. Ч.) передусім є зоною інтересів Росії...".

Президент Путін не лише успадкував цей „стратегічний курс" свого попередника, але й встиг пройти ним дуже небезпечну для України віддаль в напрямі реанімації „Великої Росії". В економічному сенсі майже вся Україна вже поглинута „вільним російським підприємництвом", в культурному – за роки української незалежности русифікація набула шалених темпів у порівнянні зі совєтським „застоєм", в моральному – досвідченій російській пропаганді, на яку Москва ніколи не шкодувала грошей, вдається утримувати українську людину в запамороченому стані, орієнтувати її на деспотичний Схід, відривати від цивілізаційних европейських джерел. Це виразно засвідчила недавня війна з Іраком, під час якої російське суспільство вирувало вульгарним антиамериканізмом, наївною вірою, що Америка загрузне в трясовині війни – і тоді Росія опиниться „на коні". Але й те, що антисадамівська коаліція отримала не тільки збройну, а й, що ще важливіше, моральну перемогу, не навчить Москву – і саме з єдиної причини: замість вирішувати внутрішні, чисто російські національні проблеми, вона знову зазіхає на чужу свободу, передусім і особливо – на українську.

„...Росії зовсім не потрібний сильний український президент, сильна Україна, наш національний інтерес зовсім не полягає у тому, щоб Україна була могутньою державою, на яку б ми зважали...".

Цей напівофіційний, напівприхований московський курс, якщо йти за логікою, мав би викликати відповідну реакцію з боку Української держави, відповідну внутрішню і зовнішню політику, спрямовану на захист інтересів українського відродження, на невтралізацію імперських зазіхань Москви. Мав би, але не викликав. Навпаки – найвищу державну владу в незалежній Україні захопили діячі, малоросійський комплекс меншвартости яких спонукав їх в усьому оглядатися на Москву. Символом цього оглядання увійде в історію України президент Кучма. І це не є висновок сьогоднішнього дня, після відомих скандалів з „Кольчугами" і записами майора Миколи Мельниченка.

В 1994 році напередодні президентських виборів „Літературна Україна" (2 червня) застерігала: „Кучма – це капітулянство", „Українській державі – бути! Але ця заповітня мрія ніяк не пов'язується з позиціями і переконаннями Леоніда Кучми" (30 червня). Передбачали це й ми: 29 березня 1994 року „Свобода" повідомила, як Кучма в Одесі на господарській нараді запопадливо цитував „клясичну" фразу Леніна, що „лише при єдності пролетарів великоруських і українських вільна Україна можлива, без такої єдности про неї не може бути й мови", і висловила сумнів в доцільності обрання Л. Кучми президентом.

На жаль, дійсність підтвердила ці побоювання і передбачення. Недавнє приєднання України до російсько-білорусько-казахського економічного союзу українська дипломатія даремно видає за ледве не геніяльну рівновагу між Сходом і Заходом. Мовляв, ми з Росією так само споріднені, як і з Европою. Цей аргумент нагадує одного героя есхатологічного твору Володимира Соловйова „Коротка повість про Антихриста", який запевняв марновірів: „Я такий самий католик, як і православний". Навіть якщо українська сторона щиро помиляється, то її мало б протверезити те, як оцінюють „стратегічне" українсько-російське партнерство росіяни. Наприклад, прем'єр-міністер Росії Михайло Касьянов вввважає, що Україна невдовзі відмовиться від гривні і перейде на російські рублі.

Не менш дивне наставлення Росії до бажання України стати членом Світової організації торгівлі. Москва не проти цього, але вимагає, щоб Україна „координувала свої позиції в межах СНД" – іншими словами, щоб була членом СОТ не як незалежна держава, а як частина Співдружности Незалежних Держав. Або візьмімо справу з міжнародним українсько-російсько-німецьким газовим консорціюмом, головним господарем якого – без опору офіційного Києва – стала Москва.

Наскільки Україна сьогодні прив'язана до російського економічного і політичного воза, свідчить фраза віце-прем'єра Росії Віктора Христенка, вимовлена під час його недавньої зустрічі з українським прем'єром Віктором Януковичем: „Бог України – це Росія". Що Бог – це вже занадто, але що путінська Росія дивиться на Україну як на головний засіб відновлення своєї імперської надпотуги – це безсумнівно. Для сьогоднішньої Росії, яка терпить від демографічної кризи, важливішим, ніж енергоносії багатством є саме населення – хіба не тому Росія хоче надати можливість українцям служити в її армії?

Непрямим, але також промовистим підтвердженням надмірного російського впливу на Україну є й той факт, що всі українські політики, котрі вибиваються на більш-менш помітні ролі, негайно їдуть до Москви і підставляють голови під благословення „старшого брата".

(Закінчення на стор. 17)

Свято Незалежности – 4 липня

День незалежности 4 липня є найбільшим державним святом в Сполучених Штатах Америки, котре відзначають всі мешканці країни, з якого б кореня вони не походили – громадяни і негромадяни.

Для американців незалежність їхньої країни є фактом доконаним і сприймається це, як щось самозрозуміле і незаперечне. Незалежність – це щоденна частина життя кожного американця, над якою він не замислюється, бо не має потреби. Саме ця 227-річна незалежність США є тим рушієм, який уможлив повний політичний, культурний і господарський розвиток країни. Це також і підвалина свободи людини і громадянина – свободи, що дала можливість творити окремі клітини всіх ділянок життя країни і народу та розвиватися за власним бажанням.

Всі ці надбання, що їх сьогодні сприймаємо легко та беззастережно, виникли, як вияв самозбереження, а зокрема відваги провідників тих первісних 13 Сполучених Штатів Америки. Вони свідомо рушали шляхом, за котрий готові були платити самопожертвою.

Подія, котра стала підвалиною вищезгаданих надбань, заіснувала 4 липня 1776 року, коли представники первісних 13 Сполучених Штатів Америки на Другому Континентальному Конгресі у Філядельфії одноголосно прийняли рішення відірватися від Англії та проголосили свою незалежність. Декларація складається з двох частин: перша – ствердження ідеологічних принципів – „ Ми вважаємо за самозрозумілі істини, що всі люди створені рівними; що Творець обдарував їх певними невід'ємними правами, до яких належить життя, свобода і здобування щастя, що уряди встановлюються між людьми на те, щоб забезпечити ці права". У другій – перелічується утиски, прогріхи і зловживання британського короля Джорджа III, котрі потрактовано як причини відірвання колоній від Англії. Хоча Континентальний Конгрес до написання Декларації покликав окремий п'ятичленний комітет, головним її автором був Томас Джеферсон.

Проголошення Незалежности, її утвердження, а згодом первісна Конституція з 17 вересня 1780 року, стали дійсністю тільки після восьмирічної Визвольної війни в 1775 - 1783 роках зі значними та тодішній час жертвами 33,769 осіб. З того часу Америка завжди приходила з допомогою у боротьбі з усякими „ізмами"– це Перша і Друга світові війни, Корея, В'єтнам, Кувейт, Балкани, Афганістан, Ірак та інші. Відзначування роковин проголошення Незалежности 4 липня стало загально-громадським тільки після Війни 1812 року. До того окремі штати поодиноко святкували цю важливу дату.

Незважаючи на те, що сьогодні американський комерціоналізм намагається взяти верх перед іншими почуваннями, зробити День Незалежности звичайним збіговиськом-зустріччю з рідними і друзями, все ж таки існує значна кількість громадян, які знають і розуміють важливість того дня та відповідно його відзначають. По всій країні в цей день, 4 липня, побачите піротехнічні покази, постановки битв, музичні концерти, балі, гарматні салюти, паради і процесії, промови – сповнені пієтизмом до тих батьків народу, що в ті давні часи зуміли своїм політичним розумом і своєю вмілістю дивитися в майбутність, допровадили, укріпили та піднесли авторитет країни.

За тих минулих 227 років зайшло багато преважливих змін, були величні успіхи, були й невдачі. Все ж таки „Американське чудо" заіснувало – з пусток і „Дикого заходу", з країни, рідко заселеної тубильцями – окремими племенами індіян – створено міцну державу. Тринадцять слабих колоній зросли до наймогутнішої світової потуги, стали твердинею демократії, прикладом для інших країн світу. Це – країна з найвищою життєвою нормою, з незрівняною свободою, що її нерозважливі злочинні елементи переплутують зі сваволею. Тепер Америка є головним заборолом і загрозою напасницьким плянам світового терроризму.

Долучімося до святкувань 4 липня Незалежности Америки з думкою про те, щоб і проголошена тому майже 12 років Незалежність України стала такою ж тривкою.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз SVOBODA Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор —Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про ціну мистецьких творів

Як часто чуємо або читаємо в чужинецькій пресі про авкціони мистецьких творів, які багачі світового маштабу купують за величезні суми, щоб відтак продати їх ще за більші гроші або подарувати музеєві чи іншій загальновідомій мистецькій установі.

Про такі авкціони мистецьких творів пишуть у пресі постійно, а ми можемо тільки чудуватися, читаючи, про які астрономічні цифри йдеться. А все ж часом трапляються випадки, котрі навіть для багачів видаються майже неправдоподібними, а звичайний читач взагалі не годен зрозуміти, чому саме певний мистецький твір викликав таке зацікавлення і здобув таку високу ціну.

Останніми днями про такий випадок писала докладно „Нью-Йорк Таймс", ставлячи також питання, чому саме один з мистецьких творів здобув таку високу оцінку і хто міг собі дозволити заплатити за картину не дуже славного маляра 21 мільйон долярів. Бо, як це часто буває у ліцитаціях визначних мистецьких творів, організатори авкціонів не мають права добровільно подавати прізвища покупців, коли вони цього не бажають.

Але заплатити 21 мільйон долярів за нічим не славну картину і не видатного мистця з прізвищем Егон Шіле, – це вже подія, якій популярний щоденник „Нью-Йорк Таймс" присвятив широчезну статтю і дві світлини. Із неї довідуємося, що картину спершу купили одні із перших австрійських меценатів мистецтва, таки просто від мистця, за малу ціну.

У воєнних роках картина перейшла з рук до рук, але повернулася до рідні перших власників, що тепер живуть в Англії, і саме вони поставили її на авкціон для продажу. Хто, однак, заплатив тепер таку високу ціну за картину і чому – залишиться таємницею.

Все ж такий авкціон у славній мистецькій галерії – Сотербі і така ціна за одну-однісіньку картину викликає у нас застанову і десятки запитань і порівнянь.

Мимоволі думаємо про наших нечисленних шанувальників мистецтва, що часом готові були заплатити, як на українські умови, високу ціну за картину одного з відомих мистців, та про те, що сьогодні таких є дуже і дуже мало.

Справжніх знавців і шанувальників творчости наших мистців все тяжче знайти, принаймні тяжко у нашій спільноті тепер знайти охочих такі мистецькі картини купувати за поважну ціну.

Відвідуючи мистецькі виставки, що відбуваються у нас, не бачимо багато картин із зазначенням, що їх куплено – хоча ціни на них досить доступні. Бачимо картини і добре відомих наших мистців, що готові до продажу – але ніхто їх не купує або купує дуже і дуже мала кількість зацікавлених, і то за вкрай низьку ціну, в межах десятків, рідше – сотень і ніколи – тисяч долярів. А були у нас перед десятками років тут, на американській землі, славні малярі та були прихильники їхніх творів, що купували їх за пропорційну до наших можливостей високу ціну.

Бракує у нас меценатів, але і бракує, здається, відповідної настанови до гарного мистецтва і до його ціни. І так висять в Українському Інституті довгими тижнями дуже цікаві картини наших відомих малярів, та немає охочих їх купувати. І так оглядали ми недавно на екрані десятки прегарних картин славного мистця О. Новаківського, за яких ніхто не бореться, щоб їх купити, і немає в Україні авкціонів, як Сотербі в західньому світі.

О-КА

Наймолодші жертви комуністичного режиму

ЛЬВІВ. – Навесні цього року в обласному державному архіві виявлені документи з прізвищами ста двадцяти трьох немовлят, які були вбиті в 1941 році енкаведистами у львівських тюрмах. Відоме і місце поховання малюків. Нині там – через недогляд працівників Личаківського цвинтаря – влаштоване сміттєзвалище. Вік дітей – від 1 до 30 днів. Цього року вперше на місці поховання 123 малюків молились люди, переважно старші і ті, які пережили сибірські табори та львівські тюрми. У списках, які збереглися, можливо, тому, що були написані польською мовою, є польські та єврейські прізвища дітей, але найбільше – українських. Лише за січень-лютий 1941 року з львівських тюрем були привезені на Личаків тіла 123 немовлят. Нині їм було б по 62 роки. Єдиний, хто вижив з малюків того часу, син політв'язня Катерини Зарицької, нині відомий мистець Богдан Сорока. Він народився у 1940 році у в'язниці. Лише завдяки батькам Катерини Зарицької, відомим львівським науковцям, дитину віддали бабусі та дідусеві.

Коли німці прийшли у Львів, в червні 1941 року, то одразу повідчиняли львівські в'язниці, впустили туди людей шукати тіла своїх рідних. Картина, яку побачили люди, була вражаюча. Збереглися страшні описи, у тому числі про ті знущання, які чинили енкаведисти з новонародженими дітьми.

Під час вшанування жертв мовилось про те, що необхідно на місці поховання 123 немовлят встановити капличку чи хрест. Колишній політв'язень, письменниця Ірина Калинець зауважила, що вшанування борців за волю України має відбуватись саме на Марсовому полі, яке свого часу придбав за власні кошти Митрополит УГКЦ Андрей Шептицький для поховань українських стрільців. У 1975 році ці поховання були переорані за вказівкою тодішнього першого секретаря обкому Компартії Добрика.

Отже, поле є практично порожнє, слід подбати про те, щоб молодь на цьому полі приймала присягу, покладала квіти на могилу українського невідомого воїна, який поклав життя за незалежність України. Тут має бути величний військовий меморіял. З такою пропозицією Ірина Калинець звернулася до міської влади, але її „не почули".

Тарас Марусик,
Радіо „Свобода"

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Про біблійні джерела „Заповіту”

7 березня у „Свободі” була опублікована ґрунтовна стаття про „Заповіт” Т. Шевченка. Особлива увага надавалась словам:

„Молітеся... а до того
я не знаю Бога...”

На ці, загострені у суперечностях слова, не надійшло жодного відгуку читачів. Мушу сказати, що Святе Письмо впродовж життя і творчости поета слідувало і дарувало поетові надхнення. Через череду віків проходила мінлива і трагічна доля єврейського народу. Історично-подібний стан в Україні збудив у поета найвищий рівень покликання і зумовив його „Заповіт”.

Шевченка глибоко вразили слова праотця Якова, який під час втечі на чужину, в страху та розпачі, дивиться у невідоме. В гіркості уста Якова промовляють одне, але в душі він зберігає надію на Бога. Це свідчить зміст з книги Буття (28:21). Поет знайшов духовне споріднення і поставив його у основу „Заповіту”. Він передає зміст слово у слово, в поетичній формі, і ставить його в центрі, як кредо. Не даремно поет ще раз повторює: „Молітеся...”. Це ж бо і є – надія на Бога.

Слова „Заповіту”: „І вражою злою кров'ю волю окропіте” – це поетичний переспів книги пророка Ісаї (63:6):

„...і потоптав я ворогів
...і полив землю їх кров'ю”.

Решта слів „Заповіту” співзвучні з книгою пророка Ісаї (65:17-19). „Заповіт” великого поета, пророка України став для всіх поколінь нашого народу дороговказом до волі України.

Святослав Боженко,
Сан Франціско, Каліфорнія

Реальність сумна і загрозлива...

Я читаю новини з України дуже часто. І кожного разу мені стає тяжко на душі і дуже образливо, коли читаю про зрадницький курс уряду Кучми. Україна опинилась під таємною владою Москви, яка не бажає змиритись з тим, що це вже не республіка СРСР, а незалежна країна.

В Москві владу захопили „інтелектуали” з КҐБ, які гнобили українців, євреїв і багато інших народів. Як може Кучма товаришувати зі спадкоємцем Андропова? Московські „друзі” боронять Україну від вступу до НАТО і Евросоюзу. Соромно, що сьогоднішня українська влада є гальмом на шляху до Европи.

Що потрібно зробити? Окрім того, щоб змінити владу, потрібно всім патріотам України виступити єдиним фронтом проти шаленого наступу московського неоімперіялізму, який, як гноївка з хліва, минає кордони не тільки України, але і США. Бруклин, Атлантик-сіті вже стали російськими провінціями.

Приїхало в останній час до Нью-Йорку багато українців, але на жаль, далеко не всі вони є національно свідомими людьми, якими були післявоєнні еміґранти. В Кремлі цього тільки чекають, дивлячись на іміґрантів як на свою п'яту колону.

Небезпека дуже серйозна. Тому я й пишу, усвідомлюючи, що патріоти України, як тут, так і в Україні, незалежно від релігійних та національних різниць, протистояли цій московській навалі.

Я вже писав до російськомовних газет Нью-Йорку, але вони вважають мене екстремістом, оскільки я не приховую недовір'я до Московщини. І це не подобається москвофілам, яких дуже багато приїхало сюди. Сюди транслюють три телеканали з Москви, які ллють бруд на США та Україну. Я впевнений, що це все чиниться за вказівкою Кремля.

Що ж робити? На моє переконання, передусім треба заснувати і тут, і в Україні сильний, справді український телеканал. В Україні потрібно запровадити жорсткий закон про українську мову.

Всі державні службовці повинні розмовляти українською мовою. Це стосується й Президента України, який повинен послуговуватися українською мовою навіть при зустрічах з Путіним. Цих зустрічей повинно бути якомога менше.

Давно також час заборонити всі радянські і комуністичні свята. Всю кінопродукцію, рекляму створювати тільки українською мовою. Всі чужоземні фільми дублювати тільки українською мовою. Всі Інтернет-сайти українського походження повинні бути українською або англійською мовою. Стюардеси, робітники транспорту, поліцейські повинні говорити по-українськи чи по-англійськи, ні в якому разі не по-російськи. Повна заборона на продаж російськомовних низькопробних книжок. Припинення російського телебачення. У всіх містах Східньої України та Криму демонтувати пам'ятники Ленінові. І взагалі повністю стерти комунізм з обличчя України.

Борис Файнберґ,
Нью-Йорк

У „Свободі“ – свобода слова

Виявляється, що газета „Свобода“ набуває дедалі більшої популярности. Про це свідчить відгомін на мою статтю „Про День перемоги“ (ч. 19) з різних країн і різних почувань – слова вдоволення, печалі, гніву.

З Мінеаполісу, США, відгукнувся Павло Сергієнко, який пише: „З цікавістю прочитав вдалу статтю В. Остапенка „Про День перемоги“. Невже вдала? А були ж і страх, і риск писати. Відгук приємний, лише трошечки захмарений непорозумінням з приводу взаємозалежности двох подій. Читаємо: „...українська еміґрація відзначає і святкує разом з Україною не 9 травня, а 24 серпня“. Спочатку було 9 травня – День перемоги над нацистською Німеччиною. Потім 24 серпня – День проголошення незалежности України. Без 9 травня не було б 24 серпня. В разі перемоги німців, Україна ніколи не стала б незалежною державою.

Зовсім інший відгук надійшов з Канади – від О. Падика. У ньому є й Перша світова війна, і „Ді-Пі“, і кримські татари, і чеченці... Вже з самого початку О. Падик ремствує з приводу „Свободи“: „Читаю і думаю. Це пише, а тим самим пропонує „Свобода“ – моя газета, якої читачем і передплатником я є бодай 50 років“. Газета „Свобода“ – не крамничка, де „пропонують“ товар. Вона належить до періодичних видань – друкованих засобів масової інформації. І друкує матеріяли без огляду на консерватизм деяких читачів... Саму статтю „Про День перемоги“ автор з Канади лишає на самий кінець своїх емоцій: „Чи діяспора повинна величати тріюмф руської зброї?“ До речі, стаття „Про День перемоги“ не вживає анахронізмів, тим паче, як „руської“. Якщо тут йдеться про славу перемоги, то вона належить союзникам. І насамперед – західним союзникам. За їх Другий фронт і програму допомоги „ленд ліз“.

Любов Дражевська з Нью-Йорку пише: „Хочу щиро висловити свою думку: „Свобода“ стала дуже доброю газетою, висвітлює події в Україні і в діяспорі, подає цікаві матеріяли з історії України. У „Свободі“ від 9 травня з великим інтересом прочитала статтю В. Остапенка „Про День перемоги“ і довідалась багато нового про генерала П. Григоренка“. Коментарі тут зайві.

Відгук з далекої Австралії від Михайла Гояна, не стосується „Свободи“, бо він полемізує з газетою „Літературна Україна“. Усе ж, Михайло Гоян чимало своїх поглядів присвячує наболілим питанням з приводу участи українців у Другій світовій війні. Але його арґументи – це повторення аргументів статті „Про День перемоги“. Не хочеться, щоб таке гостре звертання до Михайла Гояна лишилося без щирого йому спасибі за вступ до полеміки з „Літературною Україною“. Він пише: „В газеті „Літературна Україна“ за 8 травня на першій сторінці були вміщені статті до 58-ої річниці перемоги та 60-ліття визволення Києва від німецько-фашистських загарбників під заголовком „Низько схиляємо голови перед пам'яттю полеглих за перемогу“.

Після всіх суперечок про „перемогу“ залишається сама сутність цієї фрази: схиляємо голови перед пам'яттю полеглих...

В. Остапенко,
Вашінґтон

Уточнення

У „Свободі“ (ч. 24) ми прочитали редакційну статтю про нашого батька, сл. п. Патріярха Мстислава. Дякуємо за прихильні слова! Вкралася там одна неточність: моя мама загинула в трагічних обставинах 6 травня 1940 року, а не під час бомбування німцями Львова в 1939 році. Наш дід Іван (батьків тато) і батькова сестра Зіна загинули в Маріборі, що в Словенії, під час налету союзних літаків у 1944 році.

Ярослав Скрипник,
Едмонтон

* * *

В статті „Радісним був День батька на Союзівці“ (ч. 25) слід читати: „Діти д-ра Богдана Новаківського купили пам'ятну цеглинку в честь батька“. – **Ред.**

Пропущено УОКЦ

У повідомленні „Свобода“ (ч. 23) про відзначення 12-ої річниці незалежности України і 70-ої річниці Голодомору 1932-33 рр. через помилку чи переочення пропущено Український Освітньо-Культурний Центр (УОКЦ) як один з організаторів тієї імпрези.

Борис Захарчук,
президент УОКЦ

Дмитро Павличко...

(Закінчення зі стор. 1)

чути тільки під час занять. На перервах вчителі і школярі розмовляють по-російськи. Коли дитина розмовляє з мамою російською мовою, а в школі українською, то вона від матірної мови не відречеться. В цьому випадку варто послатися на досвід Ізраїлю, коли діти вчать людей, які приїхали з України, розмовляти на івриті.

Потрібно ще з десять років, щоб ми повністю українізували нашу освітню систему. Якби вчителям, які викладають українську мову, платили більше, як платили в царські і совєтські часи за активну русифікацію, то нині ми мали б зовсім інше становище.

Треба видавництвам, які видають українські книжки, платити більше, треба давати пільги українській мові і не боятися цього. А наша влада боїться, бо це, мовляв, недемократично, бо це буде перешкоджати пануванню російської мови.

Немає такого громадянина в країні, який би не знав української мови, однак частина користується нею, а частина ні. Навіть деякі міністри та народні депутати принципово виступають лише російською мовою, наприклад, віце-прем'єр Азаров та міністер внутрішніх справ Смірнов.

Міське населення на сході України не любить української мови, воно вважає, що ця мова була причиною створення держави, яка не дала їм праці. А коли людина не має праці, то вона відчуває відчуженість. Тому нам

Дмитро Павличко
Фото: архів „Свободи"

конче треба домогтися зміни економічної ситуації.

– Чим ви порадуєте найближчим часом шанувальників поезії?

– За роки існування незалежної України вийшло немало моїх книжок, але вони невідомі широкому колу читачів, бо надруковані малими тиражами. В їх числі – „Покаянні псалми", „Ностальгія", „Наперсток", „Рубаї", сонети Шекспіра у моєму перекладі, антологія польських поетів, вірші словацьких поетів, назабаром має вийти антологія російської поезії у моєму перекладі. На робочому столі лежить нова книжка поезій, для якої ще не придумав назви.

Найголовніше, над чим працюю тепер, – це спогади, я пишу про своє життя. Відверто кажучи, я боюсь про це писати, адже коли напишу, то що далі робити на цьому світі? Крім того, треба бути дуже обережним, бо в житті було багато складних речей...

Сейм пропонує додатково узгодити заяву з приводу Волинської трагедії

КИЇВ. – 12 червня ц. р. робоча група у складі депутатів Верховної Ради України і Сейму Республіки Польща узгодила проєкт українсько-польської парляментської заяви у зв'язку із 60-ою річницею Волинської трагедії, що відзначається в липні цього року.

Але тепер Польський Сейм пропонує Верховній Раді України додатково узгодити спільну заяву з приводу 60-ої річниці Волинської трагедії. Про це 27 червня повідомив прес-секретар голови ВР Володимира Литвина Ігор Сторожук, розповідаючи про телефонну розмову В. Литвина з маршалом Сейму Республіки Польща Мареком Боровським, того дня. В.Сторожук нагадав, що текст спільної заяви українського та польського парляментів опрацьовували робочі групи ВР та польського Сейму. Але, як зазначив М. Боровський в телефонній розмові, у польської сторони виникли додаткові пропозиції до вже узгодженого варіянту заяви.

Найближчим часом ці пропозиції повинні надійти до українського парляменту, після чого вони будуть розглянуті українською робочою групою, яка виробить позицію щодо прийнятности таких змін, сказав речник голови ВР І. Сторожук не виключив, що групи ще раз зустрінуться для узгодження тексту.

Текст заяви має бути підготовлений до 10 липня, коли в парляменті України проходитиме останній день голосування перед літніми вакаціями. Як відомо, 11 липня відзначатиметься 60-та річниця трагічних подій на Волині 1943 року.

Народний депутат Андрій Шкіль, який входить до робочої групи ВР зазначив, що вдалося досягти компромісу, в проєкті ухвали максимально згладжені усі гострі кути. „У тексті, запропонованому польською стороною, не залишилося й сліду від юридичних термінів, які можуть мати небажані наслідки для України", – сказав він. Хоча А.Шкіль не задоволений тим, що у преамбулі до ухвали залишилося слово „екстермінація" щодо польського цивільного населення. Слово „екстермінація" є неприпустимим, оскільки означає винищення, етнічні чистки. „Це не віддзеркалює обстанови 1943 року, оскільки дії були взаємними", – вважає він.

Водночас він наголосив, що „в даній ситуації компромісу не буде, доки не буде чіткої позиції української держави. А вона досі навіть не може визначитися зі статусом ветеранів ОУН-УПА. Польща – національна держава, а Україна – антинаціональна".

За словами А.Шкіля, Президент Польщі Олександр Кваснєвський замість вибачень висловив лише жаль з приводу операції „Вісла", тоді як українці зі свого боку готові визнати етнічні чистки та геноцид проти поляків, які на той час були окупантами.

УНІАН

Учительський семінар відбудеться на Союзівці

НЬЮ-ЙОРК. – Шкільна рада при УККА повідомляє, що цьогорічний учительський семінар, як і в попередні роки, відбудеться на відпочинковій оселі Українського Народного Союзу – зеленій Союзівці.

Семінар триватиме з 27 липня по 9 серпня 2003 року. Він запляновний для підвищення фахових кваліфікацій вчителів Шкіл українознавства взагалі, а молодших учителів зокрема. Програма охоплюватиме методику навчання, а також українську мову та літературу, історію України, окремі питання з української культури та географії України.

Дякуючи допомозі Українського Народного Союзу та фінансовим українським інституціям, побут учасників вчительського семінару є безкоштовний. Керівник учительського семінару – д-р Є. Федоренко. Учасники семінару отримають докладніші інформації після зголошення до Шкільної ради. Директори Шкіл українознавства повинні подбати про своїх кандидатів на вчительський семінар. Можна зголошуватися до 15 липня безпосередньо на адресу Шкільної ради („Educational Council – UCCA", P. O. Box 391 – Cooper Station, New York, NY 10276-0391, подаючи короткий життєпис, клясу чи предмет навчання, свою адресу та телефон. Факс (212) 777-7201.

Д-р Євген Федоренко

На Союзівці продовжується відновлення оселі

Під час відзначення Дня Незалежности Америки, 4–6 липня, радимо усім гостям Союзівки пройтися її стежками і з приємністю переконатися, у якій значній мірі і як швидко оселя відновлюється

ПАРСИПАНІ, Н.Дж.- Союзівка повинна подвоїти число гостей, але щоб здобути подвійну кількість гостей можна тільки приваблюючи їх гарним, впорядкованим довкіллям та загальним оновленням оселі - тобто і приміщень, і всієї посілости - вважає предсідник УНСоюзу Стефан Качарай.

На Союзівці проходить відновлення оселі. Декілька тижнів тому ґрунтовно перебудовано залю їдальні – стіни, стелю, підлогу, встановлено нову звукову систему.

В будинках „Карпати" і „Чернівці" покладено нові килими, в багатьох кімнатах запроваджено охолодження. Головний корпус оселі і будинки „Одеса" та „Львів" наново перемальовано.

Під вправною рукою Волтера Наливайка набувають нового вигляду куточки активного відпочинку у природі. Місце для їзди на роликах будується поблизу майданчика для гри у відбиванку (волейбол), а „тікі-бар" розміститься між цим майданчиком і басейном.

Щоб задовольнити шанувальників природи та мандрівників, поспішила на допомогу Союзівці ціла плеяда добровольців, котрі вичищують доріжку до водоспадів і скель – вона матиме назву „Гуцульський шлях". На доріжці мандрівники зустрінуть довголітній знак Союзівки – гуцула з трембітою, а дійти нею можна буде аж до місця, звідки відкриваються краєвиди гори Шаванґанк.

Усі ці віднови є лише першими кроками до цілковитого оновлення Союзівки. Кампанія грошової збірки триває, і якщо вона буде успішною, це дозволить здійснити в майбутньому багато інших позитивних змін.

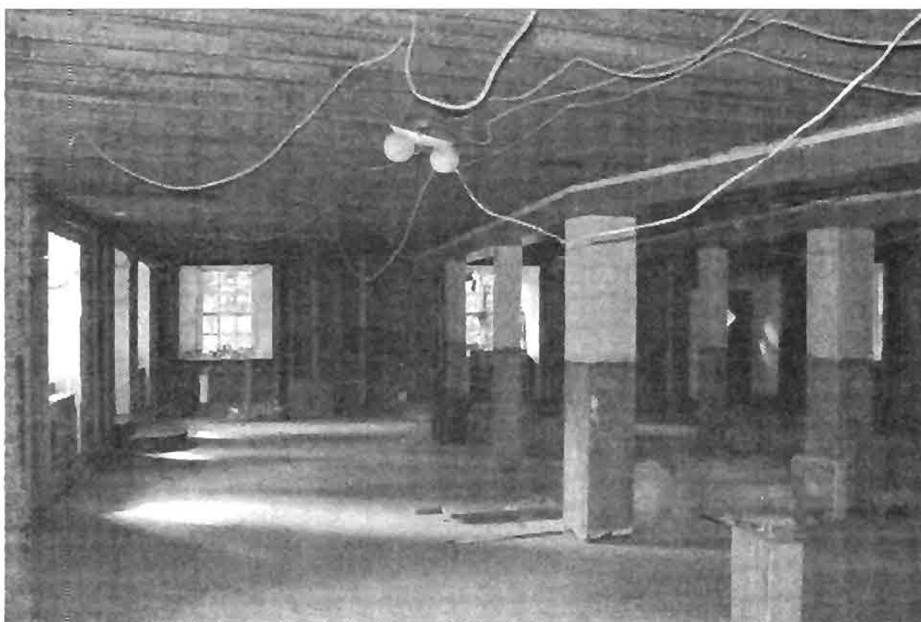
Тому предсідник УНСоюзу С. Качарай певний, що майбутнє Союзівки залежатиме від реакції нашої громади. Вже тепер є підстави сказати, що замовлень на відпочинок на Союзівці надходить багато. Все більше зарезервування місць буде доказом того, що українська громада підтримує Союзівку та зусилля, спрямовані на її оновлення. Предсідник С. Качарай постійно підкреслює цю потребу спільних зусиль, які можуть успішно поєднати енергію і відповідальність кожної людини з енергією і відповідальністю всієї української спільноти.

С. Качарай цитує уривочок з листа Екзекутивного Комітету УНСоюзу до членства: „Союзівка залишається дуже важливою для української спільноти і є символом вкладу американських українців і УНС в загальноамериканське життя". Оселя – одна з підстав нашої гордости, і цією гордістю ми повинні поділитися не лише з усіма членами нашої громади, але також з тими, що стоять поза нею, проте бажають пізнати нашу культуру і мати радість з вартостей, котрі вона поширює.

Стаття П. Стецюка, „Український Тижневик" (переклад „Свободи")

Відновлюють Головний будинок

Їдальня повністю набирає нового вигляду

Майстерня ремонтників

Малюють паркан при в'їзді до оселі

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Зустріч в УККА з Архиєпископом УПЦ в США Антонієм

На фото (зліва): Марійка Дупляк, Владика Антоній, Михайло Савків, Ігор Смолій.

НЬЮ-ЙОРК. – 11 червня Екзекутива Українського Конгресового Комітету Америки (УККА) зустрілася з Архиєпископом Української Православної Церкви в США Антонієм після Панахиди в церкві Св. Андрія з приводу 10-ої річниці смерти Патріярха Мстислава. У приміщенні Консисторії УПЦ в США в Савт Бавнд-Бруку, Н. Дж., делеґацію УККА привітали Архиєпископ Антоній та Ієромонах Данило (Зелінський) з бюра взаємин з громадою. На засіданні були обговорені актуальні теми, які впливають на українську американську громаду: відзначення 70-ої річниці українського Голодомору, питання найновішої іміґрації українців, а також продовження спільної праці для дальшого розвитку української американської громади.

Президент УККА Михайло Савків-мол. розповів про програму відзначення 70-ої річниці українського Голодомору, провідною частиною якої є кампанія з відкликання нагороди Пулітцера Волтерові Дюранті та побудова пам'ятника жертвам Голодомору у Вашінґтоні.

Президент подякував УПЦ в США та Українській православній лізі за їхні листи підтримки, отримані перед слуханням у Національній службі парків. Владика Антоній привітав нові ініціятиви УККА та висловив підтримку щодо їх успішного втілення.

Одночасно УККА запропонував співпрацю з українськими церквами в США, зокрема День пам'яті 16 листопада 2003 року, коли буде відслужена Панахида, яка завершиться 7-ма хвилинами дзвону (по хвилині за кожний мільйон жертв Голодомору), а також збірка продуктів харчування в українських церквах для передання місцевим банкам харчування на День подяки в пам'ять мільйонів жертв геноциду проти українців.

Владика Антоній розповів, що багато нових іміґрантів відвідують служби в церкві, але не приєднуються до церковних та громадських організацій.

Делеґація УККА інформувала про діяльність Інформаційного центру УККА для нових іміґрантів, де є курси англійської мови, комп'ютерні курси, вишкіл перед іспитом на громадянство, культурні програми. УККА та УПЦ в США погодилися координувати діяльність та обмінюватися інформацією щодо програм для інтеґрації найновіших українських іміґрантів до української американської громади.

Делеґація УККА передала Архиєпископові Антонієві 500 долярів на побудову Українського Музею в Савт Бавнд-Бруку, Н. Дж.

УККА

Місія почесних консульств – сприяти взаємним зв'язкам

Газета „Свобода" 30 травня повідомила про відкриття у Клівленді Почесного консульства України для штатів Огайо та Кентакі. Урочисто відкрив консульство Посол України в США Костянтин Грищенко. Він дав інтерв'ю для радіопрограми Українських Злучених Організацій Великого Клівленду „Україна", уривки з якого пропонуємо нашим читачам.

– Вітаємо Вас, пане Посол, в Клівленді з таким почесним завданням, як відкриття тут консульства України. Які основні функції консульства і завдання Почесного консула Андрія Футея?

– Почесне консульство призначається там, де є реальні перспективи розвитку співпраці, де є люди, які активно цікавляться Україною, шукають підприємницьких наукових, культурних контактів з нею. Основне завдання і фукція Почесного консула – сприяти налагодженню таких контактів. Він також повинен сприяти американським громадянам у відвіданні нашої держави, надавати консультативну допомогу. Він не видає візи і не леґалізує документи. Ці функції виконують постійні Генеральні консульства. Але почесні консули мають у повному обсязі знати усі правила й умови для видання віз та виконання інших консульських дій.

– В перші роки незалежности України деякі українські еміґранти хотіли повернутися на постійне проживання в Україну. Але виявилось, що Україна немає відповідного договору з США про виплату пенсії, заробленої в США тим, хто повертається в Україну. Чи є в перспективі укладення такої угоди між Сполученими Штатами і Україною?

– Ми дуже зацікавлені в тому, щоб така угода була укладена щодо можливості прямого переведення пенсій до банкових установ України. На сьогоднішній день вже є можливість отримувати пенсії, але виключно через Посольство Сполучених Штатів в Києві. Це створює незручності для тих, хто хотів би жити на Полтавщині чи у Львові, чи в інших місцях, які знаходяться на певній відстані від Києва. Я сподіваюся, все ж таки ми зможемо переконати американську владу, що є можливість надійно переказувати до українських банків гроші, які отримуватимуть американці українського походження, що захочуть провести свої останні роки на своїй історичній батьківщині.

– З 11 по 16 травня в Клівленді проходила міжнародна олімпіяда молодих науковців – учнів 9–12 кляс середніх шкіл. Учасниками олімпіяди були учні із 35 країн світу, але з України не було. Міністерство освіти України не зацікавлене в участі у такій міжнародній олімпіяді учнів українських шкіл?

– Не думаю, що не зацікавлене. Наприклад, недавно повернулась в Україну велика група молоді з Чикаґо, де брала участь в обміні з міжміського спілкування. Є дуже багато груп, які виїжджають до Сполучених Штатів в рамках побратимських стосунків між школами, між університетами. В даному випадку я не знаю деталей, але для того, щоб знати і допомагати в таких обмінах, ми і призначаємо Почесного консула, який повинен сприяти використанню кожної доброї нагоди... Але не треба розраховувати тільки на державний рівень. Дуже багато можна забезпечити на рівні громадських організацій, на рівні прямих контактів між містами, між областями і штатами, і саме цьому ми намагаємось максимально сприяти...

Інтерв'ю взяв
Петро Твардовський

Кімната Української спадщини у Вейнському університеті

ВОРЕН, Миш. – Товариство Українських ґрадуантів Дітройту і Вінзору з приємністю і гордістю повідомляє, що кімната Української спадщини у Вейнському університеті відновлена.

Ця Українська організація ґрадуантів діє понад 60 років. Багато абсольвентів Вейнського університету є її членами. Під керівництвом Степана М. Віхара і Ольги Дубрівни-Соловій ініціятивна група збирала кошти на відкриття кімнати протягом трьох років. Зібравши приблизно 75,000 дол., почали працювати над проєктом відновлення і оформлення кімнати в українському стилі.

Мистець Ярема Козак відновив мапу України, виготовлену ще в 60-их роках його батьком – Едвардом Козаком, а новий талант з України Володимир Майорчак приготутував чудову картину, базовану на історії України. Сама мапа дуже оригінальна. На ній показано зразки культури на українських землях, починаючи з X ст. перед Христом. Ці зразки зроблені з металу і прикріплені до мапи. На мапі зображені дерев'яна церква і дзвіниця, українська писанка, гуцул із трембітою, княжі дружини, собор св. Софії, Київська академія, козацький човен і козак з бандурою.

На головній стіні – історична картина на тему української символіки. На ній зображено історичних і релігійних провідників, письменників, показано поразку комуністичної ідеології, осягнення української незалежности і космічні намагання молодої держави.

Третя стіна має ґаблоьту, де виставлені українські вироби в гуцульському стилі і ряд різьблених крісел-лавок, а також мосяжна таблиця з іменами жертводавців-меценатів, які пожертвували по 1,000 і більше долярів на відновлення кімнати.

На вхідних дверях – деворорит, що зображує Україну, Тризуб і св. Юрія Змієборця.

4 травня відбулось урочисте відкриття відновленої кімнати. Заслужений сеньйор ґрадуантів Степан М. Віхар привітав присутніх американців українського походження, а також новоприбулих. Усіх було близько 280 осіб.

Ст. М. Віхар представив Сузан Бурне, яка репрезентувала президента університету д-ра Ервіна Ріда. В своєму виступі вона підкреслила важливість етнічних груп, згадала про вагу Вейнського університету в ділянці виховання та подякувала за Українську кімнату – дар української громади для університету.

Потім виступили конґресмен Давид Боніор, д-р Дональд Гаас, який очолює департамент німецьких і словацьких студій, голова Українських ґрадуантів Осип Ельник, Катерина Джорж – головний суддя, головна радна міста Гентремик Кеті Кристі, Світлана Роговець – професор Української і словацької мови, професор Віра Андрушко – член комітету Українських ґрадуантів.

Після закінчення урочистої частини Степан М. Віхар подякував всім гостям та організаторам програми і запросив в Італійську кімнату на бенкет.

Музичний квартет під керівництвом Володимира Шестюка, який грає в симфонічному оркестрі в Лівонії, був товарисько співучим. Ольга Дубрівна-Соловій награвала на піяно мелодії чудових українських пісень, а її підтримували усі присутні.

Громадяни українського походження нарешті отримали належне місце у Вейнському університеті, де представлені історичні та культурні надбання їхніх предків.

Українські ґрадуанти вірять, що більшість українців великого Дітройту і околиць будуть горді зі своєї причетности до українського куточка в престижному університеті. Ця кімната представляє не тільки нашу культуру, але може використовуватись з навчальною метою для лекцій, семінарів, важливих візитів.

Катя Ткачук

Український архів-музей – перлина Дітройту

ДІТРОЙТ, Миш. – 3 травня відбулися загальні збори Українського національного архіву-музею, на яких вибрано до нової дирекції д-ра Миколу Григорчука – президента, Софію Кошів – екзекутивного заступника, Ірину Захарків, Романа Мазяка, Христину Никорак, Богдана Неганіва, Дарію Шлєгу, Ліду Пакулу і Олега Цєплого. До контрольної комісії увійшли: д-р Олександер Серафин, Роман Балтарович і Ігор Кунинський.

Уже 44 роки діє Український архів-музей, який міститься у власному гарному приміщенні у містечку Гемтремк. Завдяки постійним даруванням нашої громади кількість архівних матеріялів та експонатів постійно збільшується, так що будинок переповнений. Крім цього, частина експонатів була виставлена постійно у приміщенні Українського культурного центру.

Однак від минулого року з різних причин управа музею мусіла опорожнити безплатне приміщення в УКЦентрі і примістити тимчасово деякі цінні експонати в інших місцях, зокрема у підвалі УКЦеркви Непорочного Зачаття. Це змусило дирекцію музею знайти більше приміщення в іншій частині Дітройту. Попри це праця архіву-музею не припинялася. Дбали про це у першу чергу президент установи д-р Микола Григорчук і виконавчий директор Роман Мазяк. У 2000 році створено дорадчу раду з 20 професійних осіб, покликану служити їхнім досвідом для належного втримання будинку та усім професійним справам. Можливість прилучення архіву-музею до нового додаткового комплексу Шкіл при церкві Непорочного Зачаття, на жаль, з незалежних причин досі не увінчалася успіхом.

Архів-музей має деяку фінансову резерву, однак є необхідним зберігати її, доки не розв'яжеться проблема більшого приміщення. Тим часом частина фондів ощадно вживається на утримання будинку та необхідні в ньому поправки, на деякі імпрези, на можливе затруднення професійного куратора. У 2000 році найняли професійного куратора Данила Дмитрикова, однак у відносно короткому часі він перейшов на іншу працю. Щоб продовжувати корисну працю і опіку над цінностями музею, у грудні 2002 року управа іменувала Романа Мазяка виконавчим директором, який є відповідальним за упорядкування та працю музею.

У минулих кількох роках понад кількадесять осіб включилися у працю цієї установи. Слід підкреслити працю, крім вищеназваних членів дирекції, Михайла Цяпи, Василя Огара, Дзвінки Гайди, Лізи Гудз, Івана Галича, Андрія Галіва, Яреми Козака та багатьох інших.

Зенон Василькевич

Свято першого причастя в соборі свв. Володимира і Ольги

ЧИКАГО. – 18 травня 41 дитина з парафії св. Володимира й Ольги приступили до першого Святого Причастя. Релігійні навчання з ними проводила паніматка Оля Мендюк, отці Ярослав та Микола під проводом пароха о. Івана Кротця. Крім занять в Школі українознавства, раз на місяць відбувались заняття в Культурному осередку, після чого діточки йшли на Службу Божу. В організаційних справах допомогали батьки – Лорієн й Петро Вруські, Ірина Ковальська та Андрій Коломиєць. У радісний день Першого причастя Святу Літургію служили оо. Іван, Мирон, Ярослав, Микола, а з ними отець-гість Аврам Мілер. Співав дитячий хор із катедри св. Миколая. Слово сказав парох собору о. Іван Кротець. На пам'ятку про Перше причастя діти одержали декоративні посвідки та свічечки. На фото: діти після Першого причастя.

Лука Костелина

Чи справді вже пів сторіччя?

Архиєпископ УГКЦ Йосип кардинал Сліпий на відвідинах у пластунів

Справді тяжко мені повірити, що оце в біжучому році минає пів сторіччя, як ми, пластуни в США, господарюємо на прегарній просторій оселі, якій дали назву „Вовча тропа".

Пригадується, немов це було вчора, пропам'ятний березневий день 1953 року, коли ми малим гуртом ентузіястів придбання оселі в Іст-Четгемі у штаті Нью-Йорк вперше мандрували лісами і полянами посілости Ф. Чілсона і розглядали можливість купівлі її для пластових цілей. Рішення винесено доволі скоро, і вже невдовзі Пласт у США став власником багатої різними можливостями оселі.

Від цього березня 1953 року закипіла праця, народилися нові відважні пляни – і все для добра і радости пластової молоді.

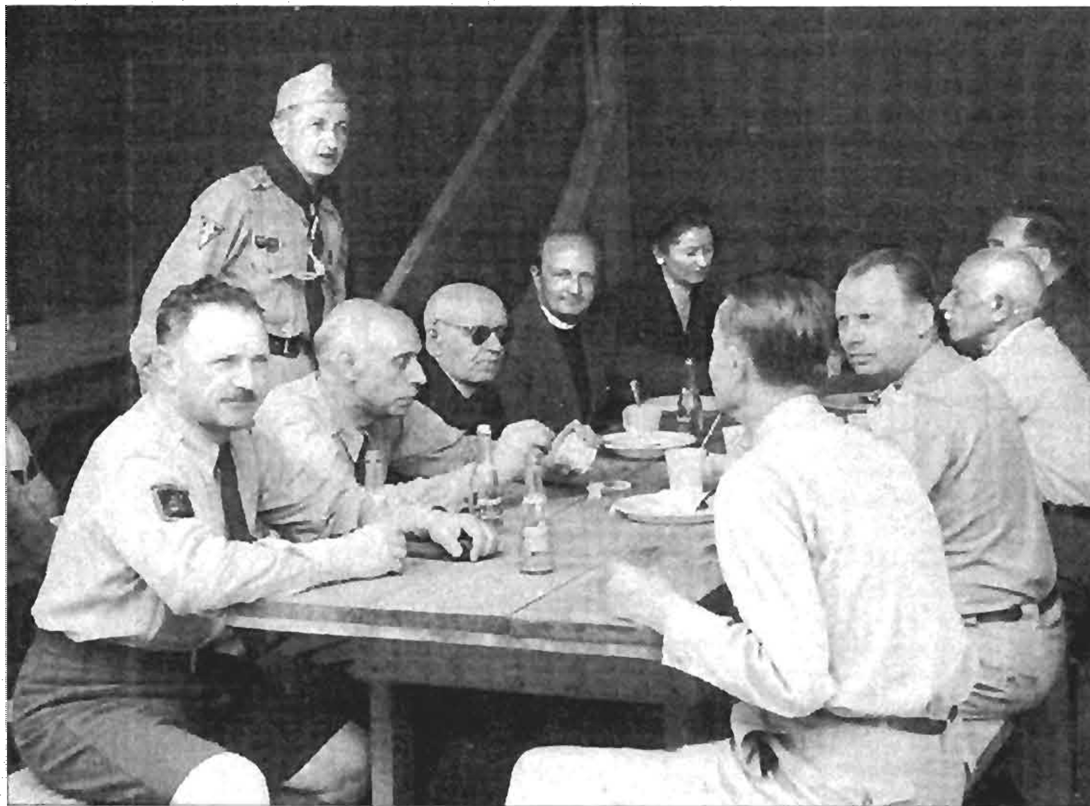
Рівно десять адміністраторів працювало у цих 50 роках над розвитком і збереженням цього мальовничого закутка, що став таким близьким пластунам в США. І це не лише із довкілля і штатів Нью-Йорк, Пенсильванія, Конектикат, Нью-Джерзі та інших, але цю оселю впізнали сотні й сотні пластунів з цілого США, а також з Канади, з України та інших країн світу, де працює пластова організація. Чотири великі зустрічі, що їх пластовий провід в США провів з успіхом саме на „Вовчій тропі", були в роках 1962, 1972, 1982 і 1992. Тисячі пластової молоді пройшло крізь ліси, поля і круті стежки цієї пластової оселі. Ба, не тільки пластуни відвідують „Вовчу тропу". Гостями усіх зустрічей були також чужинецькі скавти, члени СУМ, але також пластуни з Австралії, Канади, України, Польщі, Бразилії, Чехії, Німеччини і Великобританії. Важко сьогодні, після п'ятдесяти років, перелічити усі ці сотні й тисячі пластової молоді, що пройшли і проходить лісами і полонинами мальовничої „Вовчої тропи", завжди захоплені її красою та таборуванням у природі.

А тим тисячам залишився кожному і кожній принаймні один незабутній, гарний спомин із перебування серед чарівної природи і серед дружніх однолітків-пластунів.

У п'ятдесятилітній історії цієї найбільшої на терені США пластової оселі міститься десятки незабутніх історичних моментів-зустрічей із широковідомими особистостями українського життя. Тут ми, пластуни, вітали таких достойних гостей, як Верховний Архиєпископ УГКЦ кардинал Йосиф Сліпий, як Патріярх УПЦ Мстислав, провідник українського політичного і громадського життя Степан Витвицький, останній президент УНР, останні з живучих колишніх УСС, амбасадор України В. Батюк та інші. Тут відбулися також такі зворушливі та для Пласту історичні моменти, як присяження другого Начального Пластуна д-ра Юрія Старосольського, чи передання пластової ідеї знову до батьківщини, в руки одного із перших пластових гостей зі Львова – пл. сен. О. Криськова. Скільки таких моментів відбулося за цих 50 років на цій пластовій оселі, скільки відвідин цікавих та важливих гостей, що їх треба б добре записати у книгу історії Пласту в США.

50 років – це довгий проміжок часу, а ще до того, коли він виповнений життям і переживаннями молодечої організації, якою є український Пласт. Скільки подій, скільки енергії та праці вкладено за оці 50 років саме на оселі „Вовча тропа". Впродовж того пів сторіччя десять осіб, повних відданости ці складній праці, брали на себе важкий обов'язок ведення адміністрації. І не завжди це були пластуни, але й прихильники Пласту, батьки пластунів чи таки просто ентузіясти

(Закінчення на стор. 13)

Пластові провідники при обіді

Спортові змагання

1968 р. Табір новаків „Стрілецька кіннота"

Чи справді...

(Закінчення зі стор. 12)

оселі і життя на ній. Це були у часовому порядку Лев Кокодинський, Орест Клюфас, Ярослав Бойдуник, Володимир Сушків, Андрій Ластовецький, Олег Мачай, Богдан Копистянський, Соня Слободян і Юрій Гук. До них слід також зарахувати Петра Бокала, що двадцять років займається господаркою посілости, що стала місцем відпочинку і пластування для тисячів молодших та старших пластунів. Цим останнім припала честь відзначати саме тепер 50-річчя життя і праці пластової оселі „Вовча тропа".

Але поруч із цими живими, а все ж уже історичними господарями „Вовчої тропи", з яких кожний і кожна старалися передати її для вжитку і радости пластової дітвори і молоді та згадують роки своєї праці, надіюся, якнайкраще стоїмо ми – десятки пластунів сеньйорів чи приятелів Пласту, що в оце зворушливе свято згадують призабуті переживання, призабуті обличчя усіх тих, що будували життя цієї особливої оселі, що раділи кожним успішним святом, кожною зустріччю пластової молоді і кожною молитвою до Бога біля споруджених вівтарів для прослави Христа. Цих наших спільних пластових друзів, яких вже немає, будемо згадувати у липневі дні, коли „Вовча тропа", прибрана у свою найкращу літню шату, буде вітати сотні своїх старших та молодших шанувальників, із щирими бажаннями служити пластовій молоді наступних 50 років.

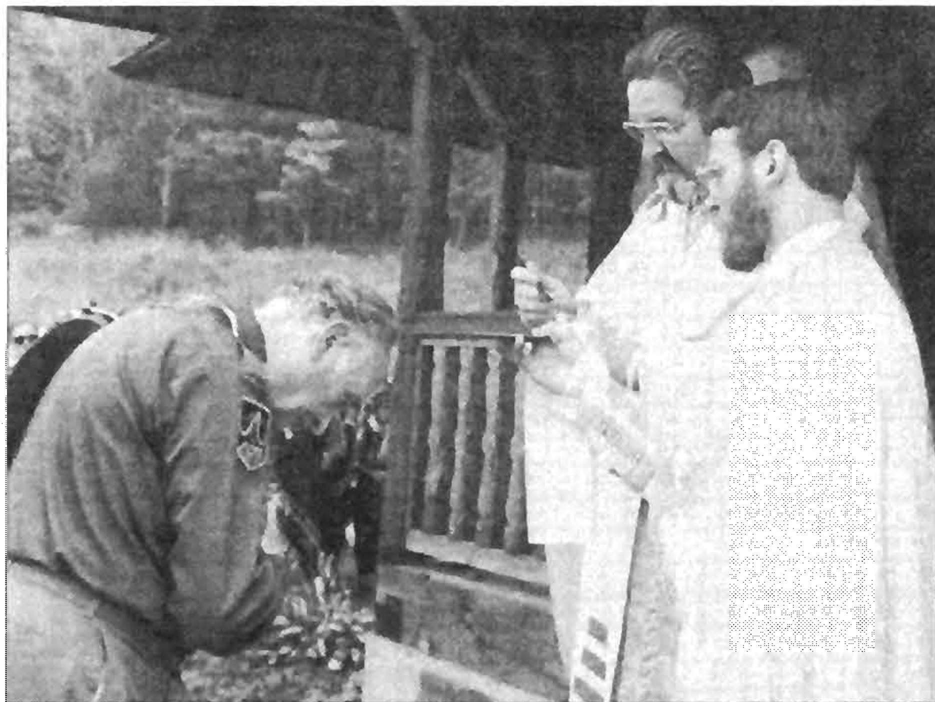
Ми будемо згадувати усе гарне, пережите на цій оселі, усіх пластових друзів, які любили „Вовчу тропу" так, як ми, але доля не дозволила їм вже пережити оцього п'ятдесятиліття. Ми будемо з радістю ще раз відкривати кожний куточок так добре нам знаної оселі, шукаючи там за втраченими друзями і за забутими переживаннями. А наші молоді друзі хай вслухуються у наші розповіді і шум лісів, у пластову молитву і пластову пісню і складають в душі приречення, яке ми дали перед 50 роками: ніколи не покинути пластування на „Вовчій тропі"!

О. Кузьмович

Фото: Рома Гадзевич; з архівів

Учасниці табору юначок в поході на збірку

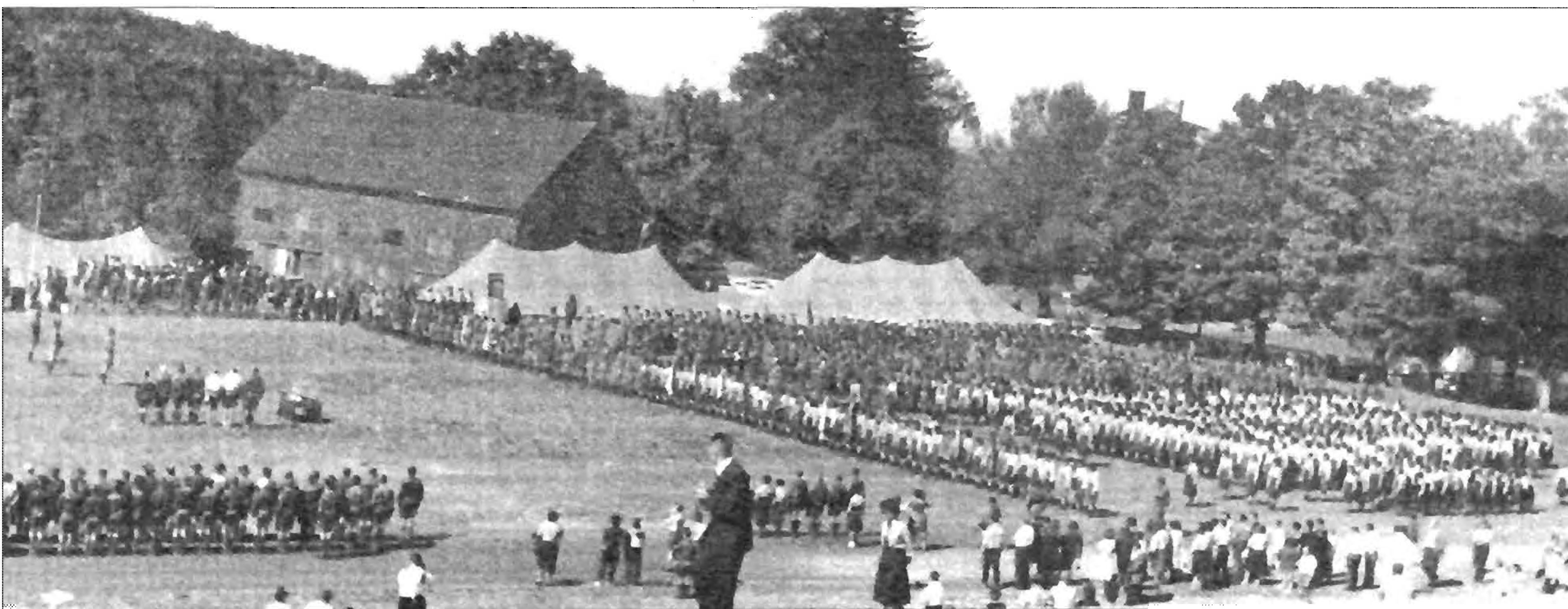
Начальний Пластун Ю. Старосольський приймає св. Причастя

Юнаки маршують на збірку

Будуємо вежу!

Збірка пластунів на площі „Вовчої Тропи" в часі ЮМПЗ 1962 року

Відзначення 105-річчя церковної громади

Святкова Служба Божа

ТРОЙ, Н. Й. – З певних причин наша церковна громада не змогла відзначити свій 100-літній ювілей і тому свято 105-річчя для нас було ювілейним. 18 травня парафіяни Української Православної Церкви Миколая очікували чогось особливого, неповторного... Святково і урочисто звучав церковний дзвін.

Настоятель о. Павло Шевчук, голова церковної управи Іван Філь з хлібом-сіллю на вишитому рушникові і наймолодші парафіяночки Ірця та Ромця Кульбіди в національних українських костюмах з букетами квітів зустрічали Митрополита УПЦ в США Константина та Архиєпископа Антонія.

Хор „Рідна пісня"

Тим часом в церкві лунає „Многая літа" владикам і священикам о. деканові Романові Тарнавському, оо. Володимирові Пашкові, Данилові Зелінському, Павлові Шевчукові, Романові Шахові, Романові Чайківському, Ростиславові Цапарові, дияконові Тарасові Василевському, всім парафіянам та гостям.

Після Літургії відбувся святковий бенкет. Учасники слухали привітання Владики Константина і священиків. Хор виконав пісню „Христос Воскрес", якою розпочалась концертна програма. Професійно виконав учасник церковного хору Михайло Вокер „Владико неба і землі" Гулака-Артемовського з опери „Запорожець за Дунаєм". Оплесками вітали учасники бенкету виступ українського хору округи Олбані „Рідна пісня" (керівник Михайло Цапар). Глядачі мали можливість милуватись веселими українськими танцями, які виконував танцювальний ансамбль „Зорепад" з Вотервліт, Н. Й., під керівництвом Роми Прийми-Богачевської. Художнє читання звучало у виконанні сестричок Кульбід, братів Миколи і Павла Задеріїв, Марії Цапар. Окрасою бенкету була ведуча Лідія Кульбіда, яка є диктором американського телебачення. А її донечки сказали чудові слова, які подають надію для нашої Церкви:

Любимо ми щонеділі
До Церкви ходити,
Як виростем, своїх дітей
Будем приводити!

Після концерту люди не розходились, співали українські народні пісні, ділились враженнями, фотографувались на згадку.

Свято організували члени церковної управи, а також організаційний комітет, який очолювала Таня Петрів.

Марія Цапар

Нова програма УВУ

МЮНХЕН, Німеччина. – У співпраці з Дитячим центром ім. Гельбрюге в Мюнхені, що його директором є світової слави лікар і педагог проф. д-р Теодор Гельбрюге, Педагогічний інститут УВУ провів тритижневе підвищення кваліфікацій для педагогів та працівників з молоддю. 25 осіб, серед них 5 греко-католицьких сестер Згромадження СНДМ, 1 священик і 1 дияконом, в основному з України.

Курс проходить за педагогічою системою Монтесорі. Ця система носить ім'я італійського дослідника Марії Монтесорі (1870-1952), що випрацювала схему виховання дитини з урахува нням її талантів та зацікавлень. Проф. Т. Гельбрюге висловив задоволення співпрацею з УВУ, зокрема з проф. Миколою Шафовалом. Програма підвищення кваліфікацій учителів, яку організує Педагогічний Інститут УВУ, триватиме три роки і складатиметься з тритижневих сесій, число учасників зросте до 60.

У співпраці з Педагогічним інститутом УВУ, який представляє мгр. Мирослава Вербова-Онух, та з Товариством „Рідна школа" у Мюнхені, Дитячий центр ім. Гельбрюге розробляє пляни та проводить організаційні заходи для заснування тримовного дитячого садка в Мюнхені, де українська, німецька і англійська мови будуть обов'язковими мовами праці з дітьми. Цей дитячий садочок буде перший цього типу в Европі і, мабуть, у світі. Під сучасну пору німецька сторона розв'язує пекуче питання забезпечення постійного фінансування цього проєкту. Програма підвищення кваліфікацій із застосуванням системи Монтесорі, що проходила від 9 до 27 червня, була можлива завдяки грантам німецької Фундації „Соняшний промінь" та Товариства св. Софії для українців-католиків в США, що надало стипендії для духовенства. Стипендії на оплату студій 18 інших учасників покрито з щедрих датків Фундації УВУ в США.

Пресова служба УВУ

19 – 21 вересня: з'їзд Зальцбурзьких гімназистів

Хтось приніс на Великдень невеличкий вазонок цикламену. І запах, і колір сонцем опромінених пелюсток викликали низку спогадів.

– Зальцбург!

Ще були засніжені верхи гір, а біля підніжжя та при стежинах табору Лексенфельд вже квітли цикламени. Багато їх було, як рум'янку на придорожніх стежках в Україні.

– Струнко!

На площі біля гімназійного бараку переводить з пластунами впоряд станичний Вася Палієнко. Усміхається о. Михайло Коржан, повагом проходить д-р Іван Калина.

Життя спішить. Усе менше коло колишніх гімназистів. Вже й черговий з'їзд організовують учні „молодшої кляси". Два роки тому вибрано комітет у складі: Ярослав Кришталський – голова, члени – Мирон Гнатейко, Наталка Дума, Євген Змий, Дарія Зєлик, Зеновія Кулинич і Дарія Семеген. Вісімнадцятий з'їзд відбудеться 19-21 вересня 2003 р. на Союзівці.

Підготовляють розвагову програму. Буде мистецька виставка та продаж картин Зеновії Кулинич. Прихід з продажу призначений на будову Українського католицького собору в Києві. Можна буде придбати відео-касетки з попереднього з'їзду. В справі касеток звертатися до Богдана Гайдучка на число телефону: (973) 731-7421.

Просимо відгукнутися усіх зальцбурзьких гімназистів. Адреса голови комітету: „Salzburg Gymnasium" c/o Jaroslav Kryshtalsky, 72-81 113 St., Forest Hills, NY 11375.

Заспіваємо „Ставок заснув", поділимося переживаннями, і легшими стануть будні нашої "золотої осени". А духовну підтримку на майбутнє подарує нам пастирське благословення Верховного Архиєпископа УГКЦ Любомира кардинала Гузара.

Анна Максимович

„Народилась в тюрмі моя скромна муза..."

„Свобода" подала у ч. 24 повідомлення про нове видання СФУЖО – „Нескорена берегиня". Жертви московсько-комуністичного терору" (Літературна агенція „Піраміда", Торонто–Львів, 2002). У книзі подано розповіді про 115 українок, які зазнали жорстоких переслідувань комуністичного режиму. Серед них було чимало обдарованих літературним талантом. Вражають поезії, написані у неволі, за колючим дротом. Окремі з них ми подаємо на цій сторінці.

Ганна Жежко (1901–1972) була засуджена у 1937 році до 8-річного ув'язнення в Сибіру.

Народилася в тюрмі моя скромна муза,
І колиска така незугарна була.
Осідала слова зцементованим грузом
На обочини нар, на краєчок стола.
Та й стола не було. Одні нари, долівка...
Ніччю срібною тіні на них
хрест-навхрест...
Звідки ж в нетрях таких
промениста голівка,
Позавихрені пасма розплетених кіс?
Заплітала, і коси звисали з колиски,
Очі бралися блиском, дарма,
що тюрма!
Годувала з своєї тюремної миски.
Забувала не раз попоїсти сама.
І незчулася: тут, серед мурів, змужніла,
Їй нагострену зброю пора.
Проти тих хай скипить її гордая сила,
Хто не знає краси, як не знає добра!

Лідія Могилянська народилася 1899 року в Чернігові. Заарештована 1928 року, працювала на будівництві Біломорканалу. Звільнена всередині 30-их років, знову заарештована в 1937 році і розстріляна.

Коли умирали, то бачили очі рушниць,
Мов черепа мертві очі...
А потім лежали... лежали в траві горілиць,
І вітер рвав струни холодної ночі...
Коли вони вмерли –нечутно і тихо пройшли,
Невинні молитви шептали побліділі вуста,
А ранкове сонце осяяло купу землі,
І чорную тінь Вартового – німого хреста.
А поруч сміялись волошки в траві на межі,
І ранок справляв своє буйнеє свято...
Розп'ятий! Ти бачиш? Ти чуєш? Прийди!
Поможи! Розп'ятий!

Валентина Чорна народилася 1924 року, закінчила середню школу перед війною, в 1941 році вивезена на примусові роботи до Німеччини, після закінчення війни повернулась до Дніпропетровська і наступного дня була заарештована і засуджена на 10 років позбавлення волі. Відбувала в Сибірі на лісоповалі.

Одна доба, вже друга, третя, п'ята...
А вітер виє, сніг кружля, кружля...
І де взялася хуга ця проклята
Й чужим-чужая мачуха-земля?
Вже п'ятий день немає хліба в зоні
І каторжани мруть вже на ходу,
А із ГУЛага, мов у дзвони дзвонять:
„Нам ліс давай! Собі ж беріть біду!"
Вас би сюди, обжери сатанині,
Сокиру б в руки, пилку та кайло,
Та щоб конвой пом'яв прикладом спини,
Може в відчули, що таке є зло?!

Вчителька Валентина Ченцова (1912–1995) була засуджена 1944 року за вірш про Україну на десять років сибірських таборів.

Я боюсь самотності своєї,
хочу у людей і правду вірить.
Я боюсь пливти за течією,
у брудному захлинутись вирі.
Через всі огидні водокрути
я пройду, незаймана і чиста,
мріючи у край свій повернутись,
думкою тверда і пломениста.
Та буває часом мить єдина,
коли спинишся знесилена в дорозі...
Хто розрадить у таку хвилину?
Хто обітре мої гіркі сльози?

Учениця 8-ої кляси Тетяна Дейнега (1933 р. народження) заарештована 1949 року, засуджена на 10 років таборів з конфіскацією майна. Відбувала вирок на Далекому Сході.

Зона і колючий дріт,
А мені шістнадцять літ.
День народження сьогодні,
Тож привіт усім! Привіт!
Друзям, недругам, родині, –
День такий врочистий нині!
Подаруйте подарунок –
Хоч би хліба принесіть.
Передайте передачу!
Я голодна.
З'їм.
Заплачу.
Чула, скоро в довгу путь
По етапу повезуть.
Боже, Боже, мені страшно,
Я не виживу, мабуть!
Двадцять сьоме листопада,
Зона і колючий дріт.
А мені – шістнадцять літ...

Олена Котова (Олена Журлива) народилася 1898 року в Смілі, закінчила Вищі жіночі курси. Була заарештована у 1939 році і засуджена на 3 роки. Померла у 1971 році.

Змарнів мій цвіт...
Пов'яв
і впав
скалічений додолу, –
недовго й жив
і рясно вкрив
сльозами землю голу.
Умер мій цвіт...
дивлюсь,
молюсь
на спомини змарнілі,
і знов до них
лечу,
кричу,
мовчать пелюстки білі.
Замовкло й серце...
В нім,
в однім,
ховаю погляд милий
і буду ждать,
щоб знов
в любов
розцвів мій цвіт змарнілий.

Марія Сосюра (1910–1995) закінчила балетну студію, працювала актрисою. З Володимиром Сосюрою мала двох синів. 1949 року засуджена на 10 років позбавлення волі.

Скували рученьки малі
І ланцюгом закон скріпили.
Тиран шпурнув мене
у тюрми й лагері.
Я для поета піснею була
І квіткою в його душі зросла.
Кривавились і плакали
Рядки його сумні поезії –
Ламав він руки.
Арештували мене круки.
Поет замовк.
Забув за жіноньку сумну
Він на багато років...
Як поєднати
ніжність і жорстокість?

Галина Шарандак-Бровченко (1920 р. народження) навчалася на філологічному факультеті Одеського університету, заарештована 1946 року, засуджена на 10 років ув'язнення в Норильську. У 1955 році залишена на довічне поселення у Заполяр'ї.

Вони відповіли мовчанням
На всі запитання катів,
На їх жорстокі вимагання
Запродати товаришів.
Їх довго мучили безсонням
І лютим холодом тюрми,
Холодних мурів безгомонням
В снігах сибірської зими.
Але дали вони присягу –
Нести із гідністю свій хрест
Через важкі роки ГУЛагу,
Не зрадивши братерську честь.
Роки недолі і зневаги
Залишить час на сторінках,
А прапор волі і звитяги
Замайоріє у віках.

Норильськ, 1950 р.

Ірина-Орися Грицина-Матешук (1929 р. народження) навчалася у Львівському університеті, заарештована 1947 року, засуджена на 25 років позбавлення волі, відбувала в Інті та Казахстані.

Ми йшли у ніч, закутані в бушлати,
І кожен знав свій номер на спині.
Нас не лякали більш тюремні грати,
Повільно йшли в Мінлагу дні.
У душу лізла, рвалась туга,
На мить хотілось стать людьми.
Сміялася з нас шалена хуга,
І в тон їй брязкали штики.
Ми йшли назустріч хуртовині,
В безсиллі падали у сніг,
Ввижались нам волошки сині,
Спинити сліз ніхто не міг.
Я досі бачу ваші очі,
Обличчя рідні, дорогі,
Це ви тоді в полярні ночі
Нове життя дали мені.
Мене в снігу ви обступали,
На руки брали і несли,
Дарма конвої вас „навчали",
Як треба в ногу рівно йти.
Приймали мужньо ви побої
За те безпомічне дівча,
І дивувалися конвої,
Карали строго – все дарма.
Вас не зламала чорна хуга
І номер зека на спині –
Вбирали в себе сльози друга,
Вселяли віру в світлі дні.

Катерина Стожук народилася в с. Кустичі на Волині, була в підпіллі, заарештована 1952 року і засуджена на 25 років позбавлення волі. Відбула строк в Комі АРСР.

До північної берізки

Давай поділимось судьбою.
Шуми, розказуй, шепоти,
Тут край заплутаний в дроти –
І ми з тобою.
Мені звідсіль не утекти
В одежі чорній снігом білим –
Недремне око в душу цілить
Законом була з висоти.
Мені за вироком чверть віку
„Гріхів" спокуту тут нести,
З тобою бесіду вести
(В безсиллі то – єдині ліки).
Мені звідсіль не утекти,
Тобі за мить скупого літа
В своїм краю своє шуміти
І хрест по-своєму нести.
Моя берізко, щоб не сталось,
Чи легко буде, а чи трудно,
Я напишу тобі „на тундру",
Якщо зостанусь.

Ольга Стец-Іванчук (1928 р. народження) заарештована в школі 1944 року, засуджена на 15 років каторжних робіт, 5 років позбавлення прав і 5 років заслання.

Біль душі

Чому болиш, моя душа?
Роками так я молода
І жити тільки починаю,
А скільки горя уже маю.
Як стерпіти усю цю муку
І біль таку страшну.
Як нас б'ють і карають,
За провину ж то яку?
Що ми любили землю рідну
І мову милу ту святу,
Тому забрали нас в чужину,
В холодну вічну мерзлоту.
Земле рідна, Україно,
Прийди, на нас ти подивись,
Як ми гинем тут,
Подивись і заступись!
Та ми знаємо, що не можеш
Так далеко ти прийти,
Сама лежиш у руїнах
І не маєш сили ти.
Знедолена, обкрадена,
Кругом лиш біднота.
Трупами твоїх людей
Вкрита вся Европа!
Та не хочуть зрозуміти
Біль страшну твою,
Хочуть трупом застелити
Азію усю!

Колима, каторга, 1945 р.

Ірина Калинець народилася у Львові, закінчила Львівський університет, працювала вчителем. Заарештована 1972 року і засуджена на 6 років ув'язнення і 3 роки заслання. Відбувала в Мордовії та в Читинській обл.

Ще того віку вистачить. Ще того
життя полинного,
щоб вік перебрести,
лишивши цю пустелю, як хрести
лишають на могилах... Злого,
найзлішого не вигадати дня,
ніж цей,
розп'ятий на дротах ослизлих...
Як тільки вечорова тінь забризне
на обрій неба, я твоє ім'я
повторюю в молитві. Шепіт гасне,
як гаснуть зорі в світанковій млі.
Ще того віку вистачить для щастя
прийти і вмерти на своїй землі.

Софія Малильо народилася 1926 року, навчалася у Львівському університеті, заарештована 1948 року і засуджена на 10 років ув'язнення, відбувала на Колимі і в Іркутській обл.

Устань і далі йди. Ген-ген дивися.
Твій шлях у далину безмежну
простелився.
Я вірю, вірю, що той шлях трудний,
Та встань і йди.
Невже тебе так труднощі зломили?
Невже так рано вичерпались сили?
Ти впав безвладно, і в твоїх очах
Зневіра й жах.
Збери всі сили, випростуй знов плечі
Невже тебе так гнобить, давить вечір?
Невже ти думаєш, що ночі мла
Навіки залягла?
Хіба навік в твоїй безмежній втомі
Померла віра в сонця ясний промінь,
У те, що в дзвоні, гомоні пісень
Устане знову день?
Іди і вір: прийде рожевий ранок,
Чарівне сонце встане з-за туману,
І перед тобою, скільки сягне зір,
Сіятиме, співатиме простір.
Іди і вір.

1951 р., Магаданська область

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Завжди з нами вічна музика...

Звітний концерт УМІА в Українському Інституті Америки

НЬЮ-ЙОРК. – У сонячний недільний день академічна концертова заля, що знала багато славетних імен, була переповнена слухачами, що прийшли на музичне свято. А головними учасниками свята були юні музиканти (від 5 до 17 років) – вихованці Ньюйоркського відділу Українського музичного інституту Америки, який минулого року відзначив своє 50-ліття. Перед початком концерту до батьків і учнів звернулася з вступним привітальним словом викладач УМІА Богданна Волянська, яка також вела і коментувала всю програму.

Концерт розпочали наймолодші учні (підготовчий, перший і другий рік навчання): Оксана Какапич, Андрійко Легун, Віталій Максимець, Любомир Нагорняк, Мирослав Немелівський (викладач Жанна Дейкань), Максим Лозинський, Зоряна Зарицька, Маруся Сурмачевська, Мартуся Антонів (викладач Настя Антонів) та Христинка Махно (викладач Галина Ремезова). Діти почувалися впевнено і грали з задоволенням, як справжні музиканти. Треба віддати належне педагогічному хисту молодих, але досвідчених викладачів з „четвертої хвилі", які вміють зацікавити дітей, і наполегливо розвивають творчі здібності своїх вихованців і втілюють на практиці новітні досягнення сучасної української музичної педагогіки – це піяністки Жанна Дейкань (випускниця Ужгородського музичного коледжу) і Лілія Кушнір (випускниця Івано-Франківського музичного коледжу), скрипальки Галина Ремезова і Настя Антонів (обидві – випускниці Львівської консерваторії).

В УМІА цього року відкрилися і активно запрацювали кляси скрипки. Радісно було чути виступ тріо маленьких скрипалів Мартусі Антонів, Максима Лозинського, Зорянки Зарицької і програму Христинки Махно – перед нами відкривається нова, перспективна сторінка навчального процесу. Це, безперечно, збагатить музичну палітру навчального закладу, який в останні роки працював переважно на фортепіянній ниві. Створювався колись цей навчальний заклад на засадах багатогранности музичного виховання і об'єднував плеяду славних викладачів різних фахів, то ж маймо нині надію на поступове відродження кращих традицій УМІА.

Далі успішно виступили учні середніх і старших кляс: Христина Мельник, Марія Немелівська і Олеся Калат (учениці Жанни Дейкань), а також Ольга Кушнір, Соня Чілінгарян, Синтія Д'Андрея, Валерія Д'Андрея, Лорен Лірой (викладач Лілія Кушнір). Причому учні неукраїнського походження при виконанні українського репертуару виявили неабияке розуміння і відчуття характеру, образу, особливостей мелодики і ритміки української музики. З одного боку, це є неабиякою заслугою викладача, а з іншого – об'єктивно засвідчує вагомість, цінність і красу української музики в контексті світових культур.

Завершили виступи учні старших кляс. Наталка Сурмачевська (викладач Настя Антонів) поряд з виконанням сольного твору виступила і як концертмайстер в інструментальному дуеті зі своєю вчителькою. Як завжди, вдумливістю і віртуозністю був позначений виступ Юрія Добрянського (кляса Томи Гринькова), що виконав яскравий твір українського композитора В. Витвицького.

Викладачі УМІА (перший ряд зліва): Настя Антонів, Жанна Дейкань, Лілія Кушнір, Оксана Лиховид; (другий ряд): Галина Ремезова, Богданна Волянська.

У навчальному процесі інституту постійно зберігається головний принцип – у репертуарі кожного учня має бути український твір. Тому закономірно програму концерту складали обробки українських пісень, твори українських композиторів, твори західноевропейських клясиків і популярні п'єси чи мелодії з вистав і кінофільмів, що розвивають у дітей нахил до музикування.

Розвивають творчі здібності юних музикантів і гра в ансамблі (учнівському чи разом з викладачами). А справжні високі професійні традиції, закладені засновниками УМІА будуть відроджені і розвинуті тоді, коли найбільш обдаровані й перспективні учні вивчатимуть поряд з грою на інструменті також сольфеджіо і теорію музики. Тоді кращі учні зможуть вступати до музичних коледжів і вищих музичних шкіл, маючи всебічну фахову основу.

Яскравими заключними акордами концерту стали виступи викладачів. У виконанні родинного дуету Лілії Кушнір з донькою Олею пролунав „Гумористичний танець" Ю. Щуровського, а Настя Антонів і Жанна Дейкань на високому емоційному піднесенні виконали віртуозний „Румунський танець" Б. Бартока і надхненний романс „Ой ти, дівчино, з горіха зерня" А. Кос-Анатольського.

Оксана Лиховид

Викладач Лілія Кушнір з учнями

Викладач Жанна Дейкань з учасниками концерту

Львів у долі Юрія Башмета

ЛЬВІВ. – Тут відбулася презентація російськомовної книги Ірини Чорнової-Строй „Грани таланта", присвяченої видатному альтистові сучасности Юрієві Башметові. До палацу Потоцьких зійшлися однокласники, друзі, родичі Юрія Башмета. Саме на кошти львівських друзів і шанувальників таланту великого музиканта видано, невеликим накладом, цю книгу. Юрій запевнив, що сам спонзоруватиме видання цієї книги українською мовою.

Ось уривочок з цікавого – музикознавчого і разом з тим філософічного тексту: „Що підштовхнуло вас стати музикантом? Сім'я чи якісь зовнішні обставини?" Юрій Башмет відповів: „І те, й інше. Мої батьки не були професійними музикантами, але дуже любили музику. А зовнішні обставини полягали в тому, що я виріс у Львові".

Почесний знак Міністерства культури і мистецтва України, який вручили Юрієві Башметові в день презентації книги, зворушив музиканта, і він щиро за нього подякував:

– Не вірте тим, хто запевняє, що увага представників влади для них не має значення. Якщо щось вручають, це означає, що влада не може не реагувати на любов людей до артиста. Хоч найбільша нагорода навіть не повні залі і не приголомшуючий успіх, а щось не зовсім зрозуміле, як перо Жар-птиці. Коли настає момент осяяння, не дай Боже це втратити.

Юрій звернувся до всіх своїх однокласників зі школи ім. Соломії Крушельницької, вразивши унікальною пам'яттю, і багато жартував, пригадуючи студентські роки:

– Приїжджаючи додому на канікули, завжди обходив родичів. Батько говорив: „Ходімо, витратиш дві години, але зате потім будеш усі канікули почуватися спокійно". Так було протягом п'яти років. І ось якось приїхав я до Львова на концерт. Батько, як завжди, сказав: „Ну, ходімо до родичів". Мама відстояла мене: „Дитина приїхала не на канікули, дай йому волю". Я нервував, виступати потрібно було перед однокласниками, педагогами, друзями... І ось починається концерт... Я граю. І раптом бічним зором бачу, що хтось наближається. Проходом іде рідний брат дідуся дядько Сашко. Він, накульгуючи, підходить прямо до сцени і голосно каже: „Юрику, здгаствуй!" Шкода, що цього немає у жодній книжці...". У Москві, до речі, нещодавно побачила світ книга самого Юрія Башмета – „Вокзал желания". Слід відзначити: вона виявилася духовним близнюком львівського культурологічного підходу до феномена його творчости. А те, що таке дослідження необхідне, давно вже всі розуміли.

Ірина Єгорова,
(„День")

Волинська трагедія очима свідка

В історії України ще залишається чимало „білих" плям. „Волинська трагедія" – одна з них. Прикро, що довкола неї тепер, на початку XXI століття, розігрується політична карта українсько-польських міждержавних взаємин.

Польський уряд називає цю трагедію „Волинською різнею", тим самим, очевидно, підкреслюючи, що українці „різали" поляків. А польський президент А. Кваснєвський зажадав від українського народу вибачення. Український же Президент Л. Кучма, замість того, щоб стати в обороні честі свого народу, погодився, що „треба покаятися за злочин на Волині". Хотілося б запитати Президента Л. Кучму, за якими підручниками він вивчав історію України?

За словами А. Кваснєвського, на Волині від рук „войовничих українців" загинуло 7 тисяч поляків. За твердженням інших польських державних чинників і політологів – півмільйона. Кому вірити?

Я пишу не як стороння особа, а як очевидець тих подій – старшина УПА, який був свідком польських злочинів у цілому „Закерзонні". Я на власні очі бачив дитину, яку поляк проколов вилами і викинув тіло через вікно.

Я пригадую, як польські вояки спіймали нашого пораненого, напівживого вояка Хмару, забрали до Сянока, підлікували, а потім привезли назад до села Явірника, щоб він видав селян, котрі співпрацюють з УПА. Але Хмара був мужнім і не видав нікого. Тоді прив'язали його до воза й волочили по селу. Але й після страшних тортур він не зрадив своїх побратимів. Коли польські вояки ледь живого Хмару переправляли через Сян на нові тортури, він кинувся у річку, бо волів краще втопитися, ніж стати зрадником. Так вмирали герої УПА...

Пригадую ще один випадок, який приголомшив усю нашу старшину. Молоду дівчину, котра йшла з Явірника до своєї родини в сусіднє село, польські вояки зловили, зґвалтували й непритомну кинули серед поля.

Очевидно, польський уряд був неспроможний встановити державний порядок на всій території, а тим часом міліція з селянськими бандами не лише грабувала українські поселення, а й нещадно мордувала українське населення. Особливо жорстоким був напад із Сянока на село Грушівку. Найзухваліше поводилася польська армія: коли вояк УПА потрапляв до польських рук, то не лише добивали його, а й проколювали тіло багнетами. Коли ж ми в бою зустрічали поранених поляків, то не лише намагалися надавати їм першу медичну допомогу, а й доставляли до найближчих їхніх станиць.

На жаль, УПА була неспроможна захистити кожне село Закерзоння, тому багато сіл намагалися обороняти себе самі, зокрема мали так звані „стійки". Одного разу „стійка" із села Павлокоми Перемиського повіту повідомила, що наближаються польові банди. Чоловіки молодшого віку заздалегідь поховалися в криївки, священик скликав людей до церкви й почав відправляти Молебень. Тим часом польські банди разом з поліцією ввійшли до села й почали його грабувати, знущатися над невинним населенням, вдерлися до церкви, стягли священика з престолу, здерли з нього ризи, потім прив'язали отця до воза і волочили по селу доти, доки він не вмер. Дітей зігнали до школи й почали нещадно бити.

У 1943 році стояла люта зима, сніг сягав до пояса. До нас дійшла вістка про те, що в одному селі бандити посеред зими роздягнули вагітну жінку й наказали їй голою йти за кілька кілометрів до сусіднього поселення.

Організація Українських Націоналістів, яка співпрацювала з Головною командою УПА, надсилала відозву до польської сторони з проханням припинити розбійні напади, бо інакше українські патріоти залишають за собою право відплати за кривду, заподіяну українському народові. Одначе поляки не відреагували на нашу перестрогу. Вони не сподівалися, що ми також можемо вдатися до каральних акцій. Чаша терпіння переповнилася. Однієї ночі наш курінь, де я був старшиною, зайняв польські села. Перш ніж підпалити ці села, ми допомогли жінкам, людям старшого віку й дітям вийти з осель, що було доказом поляків, що УПА – не бандити, а патріоти, які захищають честь і гідність свого народу. Після цієї акції польські загони перестали нападати на наші села.

Час усе розставляє на свої місця. Історична справедливість має нарешті восторжествувати.

Іван Йовик-Соколенко,
колишній старшина УПА,
Дагластавн, Н. Й.

Трагедія села Кабарівців

Я – колишній мешканець села Кабарівців – був свідком терору, заподіяного польським військом 11 вересня 1938 року. М. Галів може це підтвердити, бо його св. п. дружина походила з Маланчуків, що жили в Кабарівцях. Посилаю листа, тому що в „Свободі" появились статті про Волинь. Ми в Тернопільщині зазнали також немало. Мій св. п. чоловік був арештований і сидів в Золочеві, – за те, що співав українські пісні, потім перевезений до Тернополя, де був „визволений" в 1939 році, втік через ріку Сян і повернувся додому 1942 року, а 1944 року знову перейшов через Карпати в Німеччину. А в Америці з 1949 року.

Газета „Новий шлях" (Канада) повідомила 24 листопада 1938 року: „В неділю, дня 11 вересня 1938 року, о 6-ій годині вечора відділ 48-го полку піхоти, що стояв гарнізоном в Станиславові, а в ту пору знайшовся в околиці Кабаровець, напав на село. В пацифікації взяли участь підстаршини підхорунжівки, а помагали їм місцеві польські колоністи.

Вояки у супроводі солтиса Романа Драбіцького попровадили господарів до майора, що квартирував в Івана Маланчука. Майор засуджував їх на 25 або 50 буків. Вояки витягали людей на подвір'я Андрія Савчука і там виконували присуд. Нещасного клали на землю і били дрючками. Були випадки, що під силою ударів дрючки ламалися. Були жахливо побиті Андрій Сухецький, Микола Забитівський, Юліян Савчук, Павло Світлик, Микола Цвігун, Павло Смик, Ілля Забитівський, Іван Сухінський, Микола Савчук, Юліян Романів, Гнат Вітик, Іван Дяків – син Івана, Василь Красієвич, Степан Олійник та інші. Понад 100 осіб були побиті військом.

Подвір'я, де виконували екзекуцію, обставлено військом з крісами, готовими до стрілу. Інші групи війська плюндрували село, нищили майно, вибивали вікна, били і знущалися над тим, хто попав їм під руки. Найбільше зруйнували дім Миколи Савчука, бо там було приміщення читальні „Просвіти". Дім являв собою цілковиту руїну: вікна вибиті з рамами, кухонне начиння побите, обстанова в хаті знищена, радіоапарат знівечений. Крім того, військо забрало готівкою 300 злотих, що були в течці, призначені на виплату за молоко, доставлене до районної молочарні в Зборові. З читальні „Просвіти" забрали бібліотеку вартости 2,000 злотих, винесли на город і спалили. Недогарки присипали землею. Спалено все діловодство читальні. При грабежу села пропали гроші, годинники, одяг і т. д. Цьому ж М. Савчукові пропали мешти, кальоші, блюза. Пацифіканти забрали овочеві соки, масло, яйця. Мешканці порозбігалися в поля та до сусідніх сіл.

Пацифікацію підготували заздалегідь з допомогою місцевих колоністів-поляків. Вони теж подали майорові список всіх свідоміших українців. Вояки намагалися дістатися до кооперативної крамниці. Але крамарка ключів не видала і не хотіла вночі йти до крамниці. Видно, що військо мало всього досить, бо дало крамниці спокій...".

Е. К.,
Джерзі Сити, Н. Дж.

Від Переяслава...

(Закінчення зі стор. 5)

Все це називається „стратегічними взаєминами". Для Москви це справді – стратегія, для України ж – величезна, якщо не смертельна, загроза. Незалежні засоби масової інформації задушені, а залежні від влади або від грошей ЗМІ, навіть найоб'єктивніші з них, як от газета „День", не порушують теми українсько-російських взаємин у всій їхній складності, лише ковзають по самій поверхні політичного життя. Що сказав Кучма, що сказав Зленко, що сказав Медведчук... Не скажуть вони нічого, що продиктоване синівською любов'ю до України і відповідальністю за долю відродження цього одного з найнещасливіших народів на світі.

Це замовчування історичної правди, кількасотрічної страшної несправедливости Росії щодо України – незважаючи на те, чи воно продиктоване малоросійським комплексом, коньюнктурними міркуваннями чи сумнівною „політичною коректністю" – є головною перешкодою на шляху до заснування справді рівноправних і дружніх взаємин між Україною і Росією. Мабуть, ще не час вимагати від економічно знесиленої Росії матеріяльного відшкодування за все заподіяне нею післяпереяславській Україні горе, зокрема за тортурування совєтського періоду – за репресії проти української національної еліти, за згубну колективізацію українського села, за багатомільйонові жертви Великого голоду, але час і пора твердо вимагати вибачення за всю „вічну дружбу" між катом і катованим.

Час і пора на офіційному рівні говорити, що йдеться про два різні за характерами, за світовідчуттям і за психологічними пріоритетами народи. Час визнати, що два різні народи мають не спільну, а кожен свою власну історію. Настільки це важливо, особливо видно з нашої, діяспорної точки зору, взагалі з боку. Не випадково саме американський історик Джеймс Мейс вважає це віссю всієї проблеми українсько-російських взаємин: „...Я особисто переконаний, що ніколи не припиняться тертя між Україною і Росією, якщо Москва продовжуватиме виводити джерела своєї історії від матері міст руських Києва, а не займеться втритул проблемою ідентифікації власного народу та ролі власної держави, сприйнявши і опрацювавши матеріял, нагромаджений не тільки українськими істориками, але й російськими.

І доки в тих або інших формах буде реанімуватися російська ідея – чи у формі православ'я, чи великоросускости, чи комуністичної ідеології, в якій російська ідея грала ролю цементуючого клею у створенні нової історичної спільности – радянського народу – на ґрунті русоцентризму, неросійським народам нелегко буде придушити в собі почуття історичної образи...".

Отож українське питання не стільки за нами, скільки перед нами. Цього не можуть взяти до тями російські великодержавні шовіністи. Їм здається, що ще крок, ще одне зусилля – і самостійної України нема. У своєму самозасліпленні вони не здатні усвідомити, що українство як ідея ніколи не зійде з історичної сцени. Навіть якщо неоімперіялістам вдасться винищити усіх українців до одного, ця ідея стукатиме, мов попіл Клааса, в серце людства. По-друге, боротьба народу за виживання є в такій мірі справедливою, богоугодною, що українці завжди відчували і завжди будуть відчувати братерську підтримку людей усіх без вийнятку країн і націй. Взаєморозуміння між народами ґрунтується на спільності інтересів людства: ці інтереси – а йдеться не про якісь окремі проблеми, а про саме його виживання – вимагають не уніфікації і стандартизації, не убогої одноманітності, а якраз навпаки – диференціяції і різноманітности національних культур і традицій: чим їх більше, тим сильніша загальна життєздатність людського світу.

Україна...

(Закінчення зі стор. 3)

вищого ґатунку зросли в в 22 областях України на 11.9 відс., в останні тижні помітно подорожчали гречана крупа і цукор.

Ажіотаж щодо дефіциту продовольства нічим не виправданий, вважає голова Державного комітету резерви Микола Песоцький. 24 червня він заявив, що нагнітання ситуації, вигідне лише комерційним структурам, що грають на підвищенні цін. За його словами, Державна резерва готова продавати борошно і надалі для того, щоб зменшити ажіотаж напередодні жнив.

Перший віце-прем'єр-міністер України Микола Азаров 25 червня сповістив, що уряд готує проєкт закону про вилучення надприбутків від продажу населенню за спекулятивною ціною крупи і борошна.

Цей закон дозволить безпосередньо, без схвалення Верховної Ради, вилучати надприбутки, що утворилися від продажу за спекулятивною ціною крупи і борошна населенню. М. Азаров визнав, що тепер ціни на крупу і борошно в Україні перевищують світові ціни в 2.5 раза. За його словами, такі високі ціни не мають під собою реальних підстав і є результатом спекуляцій на тривожних настроях населення щодо можливих неґативних наслідків неврожаю 2003 року.

Асоціяція „Укрцукор" додала до вісток про подорожчання борошна і хліба, що й ціни на цукор зросли. Середні ціни на цукор минулого тижня становили 2 тис. 750 грн. за тонну, що на 100 грн. дорожче, ніж попереднього тижня.

Заступник голови Антимонопольного комітету України Олександер Мельниченко під час прямої телефонної лінії „Проблеми економічної реформи" в Кабінеті міністрів 24 червня сказав, що ніякого дефіциту круп, борошна і цукру ні восени, ні взимку не буде.

„BBC News", коментуючи ці події в Україні, 26 червня зазначила, що з огляду на прогнозований менший врожай збіжжя у порівнянні з минулим роком Україна на певний час може втратити статус провідного експортера зерна у світі. Два останні роки поспіль Україна утримувала 6-те місце серед провідних експортерів збіжжя у світі.

Державний секретар міністерства аґрарної політики Сергій Мельник заявив, що його відомство зараз не знає, чи Україна взагалі цього року експортуватиме зерно. Можливо, й справді неврожай не становив би небезпеки для населення, коли б уряд заздалегідь вжив заходів до відвернення панічного розкуповування продовольства і заспокоєння людей. Таку нагоду було втрачено. Тому слова жінки з дніпропетровської черги про недовіру владі передають ставлення більшости населення до уряду.

Люди середнього віку наведуть ряд прикладів, коли після заспокійливих умовлянь влади брак продовольства ставав прикрою дійсністю на тривалий час, тому що розхитаний ринок дуже важко врівноважити. Звісно, на нинішній нестабільності передовсім заробили прибутки спекулятивні структури, яких буде важко приборкати законом, що готується. Але жоден закон не допоможе збалянсувати порушені сімейні бюджети, для яких оті 20 копійок надвишки за кілограм цукру – не дрібниця, а біда.

Варто уважніше придивитися до дій уряду за умов, що склалися. Його високі представники не завагалися заявити, що у державних резервах є достатньо продовольства для того, щоб годувати населення до кінця року. Водночас різке зростання попиту на продовольство заохотило уряд до „реґулювання" цін, тобто обмеження їх верхньої межі якимись урядовими постановами. Третій урядовий захід був спрямований на відібрання частки коштів у тих, хто продає продовольство за зрослими, але, на жаль, реальними цінами. За цими трьома заходами відчувається добре засвоєна урядовцями політична економія „розвинутого соціялізму" з його централізованим управлінням господарством і директивними обмеженнями.

Насправді варто діяти інакше. Коли є достатньо продовольства у резерві, то частину його треба віддати у продаж, щоб вдовольнити ринок, після чого ціни зменшаться без державного „реґулювання". Наївно очікувати, що відбиранням виручених коштів або директивами про обмеження цін можна зупинити зростання останніх. Коли за підвищені ціни продавців каратимуть в публічних місцях продажу продовольства, вони перенесуть торгівлю у підпілля і виникне некерований згори „чорний ринок". Усе це вже неодноразово пережило населення України. Чи треба ще раз повторювати? І тепер йдеться не про фізичний, а швидше про психологічний голод, викликаний недовірою владі і непевністю у завтрашньому дні.

Левко Хмельковський

Книга про лихоліття

КИЇВ. – Наприкінці червня у Будинку вчителя відбулася презентація унікальної книги „Злочин", яка написали сотні українців, упорядкували в Австралії, а друкували в Гонг-Конгу. Тепер книгу безкоштовно отримають бібліотеки шкіл та вищих навчальних закладів, військові частини. Ідея створення книги про злочин проти українського народу належить австралійському українцеві Петрові Кардашеві.

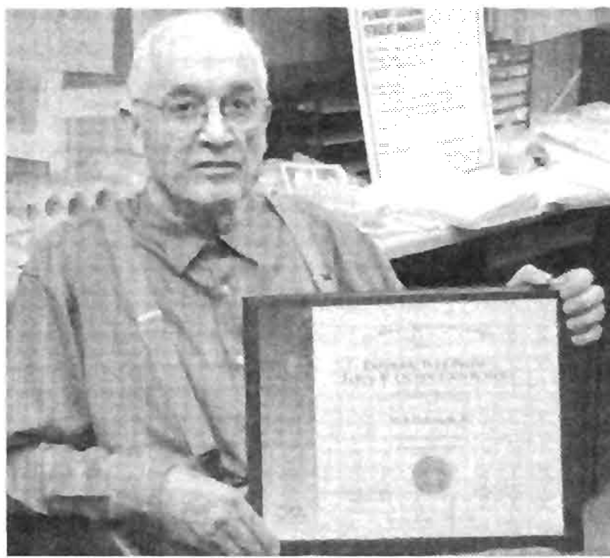
Це вже третє велике видання, яке він упорядкував. Народився він на Тернопільщині, після німецьких таборів подався до Австралії, маючи при собі лише грудочку рідної землі та Біблію українською мовою. Здобув освіту, одружився, став активним учасником українського життя.

Книга „Злочин" є пам'ятником до 70-річчя страшного голодомору 1933 року, яке Україна відзначатиме восени. Понад п'ятсот сторінок видання нестимуть до людей правду, яку, на жаль, досі не всі знають. Як зазначив автор вступної статті Левко Лук'яненко, не всі народні депутати (особливо комуністи) визнають, що штучні голодомори, влаштовані радянською владою, мали на меті винищення українського народу. Деякі з них навіть заявляють, що голодоморів взагалі не було.

Добре було б, щоб вони прочитали „Злочин" – свідчення сотень людей, подивилися фотографії та документи. Народний депутат України Левко Лук'яненко, голова Асоціяції дослідників голодоморів в Україні, розповів присутнім також про програму відзначення 70-річчя трагедії та створення меморіялу, ідею будівництва якого підтримали голова Верховної Ради України Володимир Литвин і прем'єр-міністер Віктор Янукович.

Світлана Остапа

Микола Голоняк – визначний американський вчений

Микола Голоняк

Ми живемо у вік розвинутих технологій. Сьогодні вже тяжко уявити себе без калькулятора, CD-ROM чи DVD. А чи всі читачі знають, що ці винаходи сучасне інформаційне суспільство одержало з рук українця Миколи Голоняка (Nik Holoniak)? Він також зробив вагомий внесок в розвиток напівпровідників, технології лазера й кремнієвого транзистора.

Батьки Миколи Голоняка – вихідці зі Закарпаття, познайомились вже в Америці, хоча на Закарпатті жили в сусідніх селах – поблизу Хусту.

Микола-молодший народився 3 листопада 1928 року в містечку Зейгл, Илинойс, що знаходилось в епіцентрі вугільних копалень. Коли йому виповнилось 4 роки в США почалась Велика депресія, яка попри загальний негативний вплив на економіку країни, найболючіше позначилася на житті біднішої частини американського суспільства.

Охрестили Миколу у дерев'яній церкві, яку збудували українські емігранти. Його родичі були дуже побожні. Поставлені на грань виживання, українці підтримували надзвичайно тісні стосунки зі земляками, а особливо з родиною. Тому хрещені батьки відігравали неабияку ролю у житті малого Миколи. Хрещений батько Миколи став найкращим приятелем малюка, завжди знаходячи для нього час, майструючи іграшки. В його руках, як то кажуть, усе горіло, був добрим господарем, грав на скрипці та арфі, вмів навіть в'язати й вишивати.

Ще з раннього дитинства Миколу захопили електроприлади. Хрещений мав приймач „T-Ford", перший технічний прилад у житті Миколи. Допитливий малюк почав розбирати і експериментувати з ним. Батько прищепив Миколі любов до праці, не розуміючи людей, що жили за рахунок соціяльних програм. Малому назавжди запам'ятався випадок, коли тато садив біля їхнього дому сад. „Він цілий день тяжко працював у шахті, а тепер прийшов і порпається в землі! Це мене тоді надзвичайно вразило", – згадуватиме пізніше Микола.

У школі Миколу особливо привабили прикладні науки, але й у гуманітарних він не відставав, бездоганно володіючи, крім української і англійською, німецькою мовами. Грошей на навчання родині катастрофічно не вистачало. Тому Микола під час шкільних вакацій протягом трьох років працював на залізниці – по 10 годин на день, шість днів на тиждень. У цій тяжкій праці пошкодив хребет. Зароблені гроші пішли не на навчання, а на дві хірургічні операції. Біль в спині ціле життя турбував Миколу. Залишивши залізницю, Микола з товаришем та батьком відновлювали дахи у місті. Таким чином йому вдалось закінчити коледж і почати навчання в університеті, де він став одним з найкращих студентів.

Після того, як Микола виборов університетську стипендію, він зміг повною мірою віддатись науці. Отримавши ступінь бакалавра, в 1950 році починає досліджувати властивості лампових тріодів – основного комп'ютерного елемента в ті роки. Наступного року Голоняк отримує ступінь магістра, а в університет приходить молодий викладач, з яким у Миколи виникли тісні приятельські стосунки. То був Джон Бардін - майбутній дворазовий лавреат Нобелівської нагороди. Коли в 1952 році Д. Бардін заснував тут свою лабораторію, Микола почав працювати з ним, ставши його першим аспірантом. Саме Бардін заохотив Голоняка переключитись з лампових тріодів на прилади твердого тіла на зразок транзисторів. Починали вони з нуля. Потрібну для проведення експериментів апаратуру довелося відвойовувати в адміністрації університету, яку не цікавили „амбіції хлопчиків". Тим часом молоді дослідники буквально перевернули науковий світ. Джон Бардін ввійшов в історію науки, як винахідник біполярного транзистора, що мало революційне значення для всісї електроніки і створення сучасного комп'ютера.

В 1954 році Голоняк отримує докторський ступінь. Перспективного науковця помітили і запросили в „Bell Labs". Протягом минулого сторіччя ця установа була одним з найбільших осередків наукової думки США. Тут було побудовано першу електронно-обчислювальну машину на основі транзисторів (попередні ЕОМ були сконструйовані на лампових тріодах), тут була створена мова програмування. Зі стін „Bell Labs" вийшло понад 26,000 патентів і одинадцять лавреатів Нобелівської нагороди. Працюючи тут, Микола Голоняк виготовив перший у світі кремнієвий транзистор. До цього транзистори виробляли з германію. Винахід українця різко змінив напрям розвитку світової комп'ютерної технології, значно збільшивши функціональні можливості транзистора. Без застережень можна стверджувати, що Голоняк став предтечею виникнення славнозвісної Кремнієвої Долини. Адаптувавши транзистори до можливостей електронної промисловости, він уможливив їх подання у серійне виробництво. Сьогодні сучасний персональний комп'ютер складається переважно з кремнієвих плат.

Голоняк отримав всесвітнє визнання за свій вклад у науку й техніку елементарних і складних провідників, зокрема діода, який випромінює світло (LED). Цей Миколин винахід набув світового розголосу й отримав надзвичайно широке практичне застосування. Коли на початку 1970-их років на ринку з'явились калькулятори і електронні годинники (в циферблатах цих приладів було використано LED-елементи), споживачі гідно оцінили їх практичність. Червоні вогники, що висвітлюють канали телевізора, інформаційні табло на летовищах, на залізничних станціях та стадіонах теж побудовані на основі цих діодів. LED-технології сьогодні використовуються вже в автових світлах, адже вони випромінюють дуже яскраве світло, споживаючи мінімум електроенергії і не так швидко виходять з ладу.

Високо оцінивши досягнення українця, в 1957 році його запросила корпорація „General Electric". Переїхавши до Нью-Йорку, син українських емігрантів знов вразив науковий світ низкою сенсаційних відкриттів. Тут Голоняк винайшов симетричні вимикачі (Triacs), що зумовило появу домашніх регуляторів освітлення.

Відкриття Голоняка в області лазерів твердого тіла були підставовими в створенні компакт-диску, DVD-пристроях і оптично-волоконних комунікацій. В 1962 році він розробив лазер напівпровідника, що працював у видимому спектрі. Уперше лазер був здатен зчитувати інформацію з носіїв, виготовлених із III-V сплавів, не ушкоджуючи їх. Він створив перший квантовий лазер, що був придатним для зчитування компакт-дисків, а також ці використовуються в оптично-волоконних комунікаціях, в тому числі в Інтернеті, медичному діягностуванні, операційній хірургії, офтальмології й інших галузях.

На початку 80-их він розробив покриття, яке перетворює шари структури напівпровідника в сплав, що має непересічні електронні властивості. У висліді цього відкриття лазери збільшили виконуваний ними обсяг праці і стали значно надійнішими та довговічними, зробившись ідеальними для використання в CD, DVD та інших оптичних приладах.

Голоняк також став першим розробником тунельних діодів і першим, хто дослідив нееластичне тунелювання. Коли було винайдено тунельний діод - надшвидкісний пристрій, що в кілька разів збільшував працездатність сучасних комп'ютерних чіпів, ця багатообіцяюча технологія надзвичайно зацікавила спеціялістів військово-промислового комплексу і транснаціональні корпорації, які запропонували фінансувати ці дослідження. Провідні американські компанії вже сьогодні закуповують понад 10 тис. плат із використанням тунельних діодів, виготовлених на основі металевих сплавів. Серійне виробництво ще не налагоджено, оскільки постійно триває їх модернізація. Микола сьогодні працює над винаходом тунельного діода на основі кремнію, що дозволить збільшити кількість чіпів, розміщених на кремнієвій матриці, одночасно знизивши затрати на виробництво.

Список нагород Голоняка довгий і престижний. Серед численних відзнак – медаля Едісона, медаля Оптичного товариства Америки, медаля Національної Академії „За індустріальне використання науки", нагорода Оптичного товариства Чарльза Горда, Американська Національна медаль науки і Національна нагорода Японії, що по суті є аналогом Нобелівської нагороди. Він – член Національної Академії наук, Американської Академії науки і мистецтва, Американського Фізичного товариства, Інституту електричної й інженерної електроніки, Оптичного товариства Америки. Докторові Голонякові належить шістнадцять авторських патентів на власні винаходи, а також понад 380 наукових статтей та дві книги. Сім його студентів обрані до Національної Академії винаходів.

Міжнародне Оптичне товариство - організація, що об'єднує понад 11,400 вчених, інженерів і техніків у галузі оптики в більш як 50 країнах світу, з 1997 року встановила щорічну нагороду імені Миколи Голоняка, яка вручається науковцям, що зробили найвагоміший вплив у розвиток оптики.

4 грудня 2002 року доктора Голоняка нагороджено почесною медалею Інституту електричної й інженерної електроніки (IEEE). За довгі роки існування інституту він став лише п'ятим володарем цієї престижної нагороди. Сьогодні Микола Голоняк - професор електроніки й фізики стейтового університету Илиною. Він працює над новими квантовими провідниками й універсальним лазером, який значно покращить зберігання даних на компакт-дисках та DVD.

В житті вчений дуже динамічний і жвавий, непохитний оптиміст. Зовні він створює враження педанта, а в розмові нагадує безпосереднього, щирого хлопця з вугільних копалень. Іноді, під час виступів в академічних аудиторіях, коли хвилюється, у нього вихоплюються українські слова. Народившись і проживши все життя в США, він вільно спілкується українською мовою, пишаючись своїм українським корінням.

Одного разу, зустрівши в Академії наук професора, котрий нібито говорив з українським акцентом, М. Голоняк підійшов до нього і запитав по-українськи: „Чи Ви знаєте нашу мову?" Відповідь була ствердна, а співрозмовником виявився славнозвісний геній статичної фізики Джоул Лебовіц, земляк з-під Хусту. Між ними відразу зав'язалася дружба. Цього року Голоняк отримає Гльобальну нагороду Енергії – російський аналог Нобелівської. На її отримання були висунуті 400 вчених з усіх континентів, в тому числі 240 закордонних і 160 російських вчених. На остаточний конкурс відібрали 27 кандидатів, з яких лише третина - не росіяни. Не дивлячись на це, премію поділять між собою два американські науковці - Микола Голоняк, Ян Даглас і віце-президент Російської Академії наук Генадій Месяц. Сума винагороди - 900 тисяч дол. буде порівну розділена між трьома переможцями. Тепер є надія що до Миколи Голоняка, визначного вченого з світовим ім'ям, прийде визнання і в Україні. Він на це заслуговує.

Володимир Цуп
м. Тернопіль

НА ДОЗВІЛЛІ

Дідусева дилема

Зустрів я земляка на Верховині, який Марком Добровольським представився. Розговорившись на тему сучасного молодого доросту, він зацікавився, чи доводиться мені розмовляти з своїми внуками.

– У мене внуків покищо немає, – відповідаю.

– А в мене є! Внучок Джері... Славко нібито. Але української мови не розуміє. Спочатку не вчили, щоб не збаламутити дитину. А підросло – нізащо по-нашому й слова не вимовить. „Ай гейт іт! – каже. – Я не люблю її мову".

А за борщем та варениками – пропадає! І казочки наші любить. Усе: „Тел мі сторі, грендпа" („Розкажи мені казочку, дідусю"). Аж ось якось я йому розповідаю: „Ванс апон а тайм посадив дід ріпку" („Одного разу посадив дід ріпку")...

– А що таке ріпка? – запитує.

– Я, – кажу, – й сам не знаю, як воно по-тутешньому зветься. Заглянув у словник – „торніп" перекладається.

– Бла!.. Ай гейт торніп! („Фе!.. Я не люблю ріпу"!), – з огидою промовив внучок.

– В Україні ріпка була солодка, – скривив я душею.

– Продовжуй! – сказав Джері.

– Ну, росла та ріпка, росла, і одного дня дід заходився її тягнути. Не може! Кличе він на підмогу бабцю. Не піддається ріпка! Бабця кличе внучка, внучок кличе Жучка... Обхопились один одного і потягнули!

– Крейзі піпел! – зауважив внучок. („Дурні люди"!) – Чому вони машиною її не потягнули?.

– Машина, – кажу, – зіпсувалася...

– Продовжуй!

– Та я вже скінчив...

– Розповідай спочатку, але цікавіше!

– Ванс апон а тайм, – розповідаю, – посадив дід ріпку. Виросла вона, сів дід на трактора й зачепив ним ріпку, а витягти не може! Кличе він бабцю... Та сідає у тягарове авто, чіпляє ланцюгом за трактора і – тягне... Не вилазе клята ріпка. Кличе бабця внучка! Внучок на свій мотоцикл, чіпляє тягарівку. Потягнули разом, а ріпка немов укопана! Кличе внучок Жучка...

– Гав стюпід! – вигукнув Джері. – Безглузді! Чому дід відразу бульдозера не взяв? Олд піпел ар крейзі! Старі дурнуваті люди!

– Отакі-то мудрі холерники підростають, – зітхнув дідусь Марко Добровольський. А потім немов до себе:

– Хто тягнутиме ріпку, що ми понасаджували? І ці оселі, і народні доми, і церкви, і енциклопедії... І школи?.. Куди не глянь, а молоді немає!

– Машини тягнутимуть! – кажу.

Мій земляк здивовано вперся в мене очима, в яких було виразно написано: „Ти дурний, чи що?!"

(З книжки Олеся Шпильки „І сміх і горе за синім морем")

ФІЛАТЕЛІЯ

Новини з українського журналу

Відомий колекціонер Андрій Даріян Сольчаник надіслав до „Свободи" червневе число журналу „Філателія України", вже 41-ше від початку його видання. Подаємо окремі філателістичні новини з України за цим виданням.

Кращі марки 2002 року

1 березня в Україні закінчився конкурс на кращу марку 2002 року, що визначається за листами читачів. Таких листів надійшло 484. Кращими визнано марки художника Миколи Кочубея „Український народний одяг" (на цій сторінці – внизу). Відзначено також бльоки „Оперні театри України" Оксани Тернавської, „Національний цирк України" Олександра Костюченка (фото) і Олександра Богомазова, „Чорноморський біосферний заповідник" Валерія Руденка.

Листи від „остарбайтерів"

Маловідому сторінку з історії України досліджують у статті „Листи громадян Донбасу, вивезених до Німеччини в 1941-43 рр." Вадим Рейніш і Світлана Орєхова з Донецька. Перший ешелон з примусовими робітниками вирушив до Німеччини 15 лютого 1942 року, а загалом з області вивезли понад 252 тисячі осіб. Кожен з тих, хто потрапив на примусову працю до Німеччини, мав право вислати одну листівку або лист зі світлиною, а також діставати пачки вагою до 250 грамів. Видавалися поштові картки трьома мовами – німецькою, українською та російською. Військова цензура після перегляду листа в Берліні ставила круглу печатку „Ab". На церковні свята барвисті картки з текстом „Великодній привіт з Німеччини".

З допомогою українців за кордоном

Відомий філателіст Володимир Бехтір порушив проблему складання словника українських філателістичних термінів, який дозволить уникнути вживання чужоземних слів. Автор ідеї має надію на участь у цій справі філателістів з діяспори, які зберегли у своєму вжитку українську філателістичну термінологію першої половини минулого століття.

* * *

Серед інших публікацій журналу є передрук зі „Свободи" статті Ростислава Хомяка про пошту України, вибачення за неправильне зображення прапора Росії на марці „Корабель „Одеса", випущеній 14 лютого ц. р. (ця марка неминуче стане коштовною).

Мій тато Теофан

Теофан Дидинський (1916 р.)

У кожного був рідний тато. Але такого тата, як мій був, в світі не знайти! Та ви хіба знали мого тата? Якщо не знали, я вам скажу, послухайте: зростом високий, стрункий, вже значно підстаркуватий. Йому далеко вже по „шістдесятці". Виглядом – пан не пан, але й не мужик! Стать дещо похила. Наче після утоми зі заложеними взад руками, бувало, вранці, проходжувався, поля оглядаючи, де й як ореться, що сіється, чи посходило, як росте.

А ми оба – за татом! Я і наш пес Бурко, невідступний компаньйон татів зі стрільбою у лісі.

Немов карти на Війтівській горі-Слободі, присілкові села Нагуєвичі, поля порозкидані. Там жнуть, там косять, а там плуги мілкою скибою вже стерні „покладають". У промінях сонця гострі серпи поблискують, побренькують коси серед трав, живна пісня на полях:

Туди жита хилилися,
звідки вітер віє,
туди очі дивилися,
звідки милий прийде.
Хилилися жита спілі
та й вже перестали,
дивилися карі очі
та й плакати стали.

Ще відгомін однієї пісні в лісі не затих, а вже й друга залунала:

Коби-м була така красна,
як та зоря ясна,
світила-бим миленькому,
ніколи не гасла.

Почувши цю пісеньку, косар, нагострюючи косу оселкою, піснею до дівчини відізвався:

Ой, дівчино-дівчинонько,
така-с ми миленька,
як у лузі в косовиці
вода студененька.
Як у лузі в косовиці
води-ся напити,
так з тобою постояти
та й поговорити.

Женці, жниці, косарі, а навіть і пастухи біля худоби, виспівуючи, перекликались, мов перепелята у вівсі. Красу піль і лук зелених у пісні переливали. Що жниця, то голосочок, що сніп – співаночка!

Здавалось, пісня пісню здоганяє, нива ниві їхній чар передає, і всі вони тонули у нетрах дрімучого лісу, що в соняшну спеку щось шепоче, щось говорить довкільним лукам і полям. Чаром тих мелодій було сповнене дитинство моє. Ще й тепер далекою луною в моїй душі бринить спів пшеничних нив і шум могутнього лісу біля Війтівської гори. Співали гори, співали доли, лиш наш Бурко не співав. Крок-в-крок за татом теліпаючись, лише вичікував, коли його пан до лісу з поля попрямує. Тудою Буркові охота, там і дозвілля його.

– Та це, Бурку, не скоро буде! Поля не близькі. Їх татові не облетіти пташкою, ще й польовим роботам приглянутись.

У понеділки, ярмаркові дні в Дрогобичі, звичайно, тата не було вдома. Чепурився, мов до церкви, сідав на візок і – ґайда до міста! Візок легенький, Каштанка бистра, по дорозі аж курява неслась за візком. А ми оба з Бурком дивились-дивились услід за татом. Та, либонь, не з тою думкою... Бурко – про татову стрільбу, зайців і ліс, а я – про ласощі і калач, як мої тато додому з міста приїдуть!

Мене, гімназиста, дуже завчасно осиротив мій тато. На шістнадцятому році мого життя. Мама – три роки раніше. То ж після 77-річної моєї розлуки з татом небагато спогадів про тата залишилось у пам'яті моїй. „Ґенте – польонус, націоне – рутенус". Хоч і гордився мій тато шляхетським походженням свого роду герба „Ґоздава", в пани не перся, але місце своє чи між сусідами, чи в церкві, чи в громаді – він таки знав, хоч „обезкрилений орел був на рівні з курми!"

Умом ані хіттю мій тато далеко не сягав. Філософом був лише в стайнях, на оборі, на полі і в лісі. З діда-прадіда – нащадок землевласницького роду, плекав любов до нив широких і сіяв зерно золоте!

Константин Ґоздава-Дидинський

Great rates,
low fees,
free checking,
and now...
free online account access

Check our financial services and attractive rates

- Vehicle Loans
- Mortgage Loans
- Signature Loans
- Business Loans
- Certificates&IRA
- Free checking
- Youth Accounts
- Direct Deposit
- Credit, debit and ATM cards
- International wire transfers
- Audio Response System
- Notary Service
- Many other beneficial services

Rochester UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION
Rochester, Albany, Sacramento

(877) 968-7828
www.rufcu.org

Main office	Capital District	Sacramento
824 Ridge Road East Rochester, NY 14621 (585) 544-9518 Fax (585) 338-2980	1828 Third Ave Watervliet, NY 12189 (518) 266-0791	6029C San Juan Ave Citrus Heights, CA 95610 (916) 721-1188

DUNWOODIE TRAVEL BUREAU LTD.

800-550-4334 914-969-4200

771-A Yonkers Ave., Yonkers, NY 10704 • FAX 914-969-2108
e-mail: dunwoodtvl@aol.com

Aerosvit Airlines АероСвіт Авіалінії

Подаємо до відома, що наша фірма продає квитки по цінах:

Ціни на Аеросвіт До Києва від міста:*	13 червня – 14 вересня	15 вересня – 31 жовтня
Нью-Йорк, Бостон	$830 обі ст./ $530 одна ст.	$620 обі ст./ $425 одна ст.
Атланта	$930 обі ст./ $530 одна ст.	$620 обі ст./ $425 одна ст.
Вашінґтон, Пітсбург	$870 обі ст./ $530 одна ст.	$620 обі ст./ $425 одна ст.
Філядельфія	$870 обі ст./ $530 одна ст.	$620 обі ст./ $425 одна ст.
Вашінґтон	$870 обі ст./ $530 одна ст.	$620 обі ст./ $425 одна ст.
Чикаго	$840 обі ст./ $530 одна ст.	$640 обі ст./ $425 одна ст.
Далас	$1000 обі ст./ $590 одна ст.	$800 обі ст./ $425 одна ст.
Орландо/Тампа	$990 обі ст./ $590 одна ст.	$640 обі ст./ $425 одна ст.
Лос Анджелес/Сан Дієго	$990 обі ст./ $590 одна ст.	$690 обі ст./ $425 одна ст.

* До всіх міст в Україні (Львів, Івано-Франківськ, Одеса, Симферополь, Донецьк, Дніпропетровськ) додатково $70 дол. за обі сторони. Всі податки додатково.

Увага – від 1 липня на LOT з Українським паспортом потрібно транзит візу.

Наша фірма під час 35 років обслужила тисячі вдоволених клієнтів у найбільш складних подорожах по цілому світі. Пропонуємо слідуючі послуги: квитки на всі летунські лінії, круїзи, готелі, поїзди, авто-рентування, відпочинкові курорти. Ми радо допоможемо в туристичних послугах в Україну та Східню Европу включно з візами, паспортами та запрошеннями.

Чекаємо на ваші дзвінки: ***800-550-4334 або 914-969-4200.***

ЙОСИФ КУПЧАК

власник

JOSEPH MEAT MARKET

М'ясні европейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ

Tel: **(732) 442-4660**

UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPÆDIA

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошевим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерзі підлягають 6%-му податкові.

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ!
ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ощаджувати чи позичати найкраще в ньюйоркській кредитівці Самопоміч!

найвищі відсотки на різні ощадничеві конта
найнижчі відсотки на позичках
найкращі умови сплати позичок

Завжди конфіденційна, швидка, та професійна обслуга!

Федеральна Кредитова Кооператива САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

Головне бюро: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

Вигідно розташовані філіяли:

Кергонксон: 6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938 Fax: 845 626-8636
Юніондейл: 226 Uniondale Ave. Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565- 2097
Асторія: 32-01 31 Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

Outside NYC call toll free: 1-888-SELFREL Visit our website: www.selfrelianceny.org
E-mail: SRNYFCU@aol.com

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

MALEV- Нове сполучення з Україною через Будапешт

Ціни на літо 2003 р.

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Караїбах і Гаваях;
- подорожі на люксусових кораблях;
- пересилку грошей через „**WESTERN UNION**"
- квитки на літаки з **НЬЮ-ЙОРКУ до**:

ЛЬВОВА **875 дол. + податок** (в обидві сторони)
565 дол. + податок (в одну сторону)

РИГИ **775 дол. + податок** (в обидві сторони)
ВІЛЬНЮСА **515 дол. + податок** (в одну сторону)

МІНСЬКА, СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КИЄВА, СТ. ПЕТЕРБУРГУ, МОСКВИ
835 дол. + податок(в обидві сторони)
545 дол. + податок (в одну сторону)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222
Tel.: **(718) 383-7211 • (718) 383-0083**
Fax: **(718) 349-1767 •** Free tel.: **1-800-603-7973**
http://www.albatravel.com e-mail:albatravel@aol.com

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ В НАСЛІДОК АВАРІЙ

✔ на роботі
✔ автомобільних
✔ в публічних місцях
✔ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:
- ВОДІННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

• ПРАЦЯ •

Ремонтуємо і перероблюємо хати, помешкання, півниці, паркети, кафлі, шідрак, шпахлювання, малювання.
Тел.: (201) 437-3227
(646) 279-1910
Тарас

Пошукую працю – опіку над старшими людьми.
Тел.: **(518) 989-6670**
або **(301) 438-7771**

Шукаємо жінку для догляду за хворим старшим мужчиною з проживанням. Північне Н. Дж.
Тел.: (973) 761-7770

"СВОБОДА" запрошує до праці продавців *реклями*

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи реклямні оголошення та передплатників для „Свободи", а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марійки Осціславської на тел.: (973) 292-9800, дод. 3040

• ДО ВИНАЙМУ •

В Юніон, Н.Дж. – до винайму 4 кімнати в двородинній хаті. Огрівання і вода включені в ціну. Побажано без дітей і звіряток.
Тел.: (908) 686-8487

До винайму окрема кімната або 1-кімнатний апартамент у Лівінгстоні, Н. Дж.
Тел.: (973) 533-0288

Українська Федеральна Кредитова Кооператива
"САМОПОМІЧ"
Філядельфія - Скрентон - Трентон

Обслуговує і підтримує Українську громаду від 1952-го року

ВСТУПАЙТЕ ДО НАШОЇ КРЕДИТІВКИ!
Для Вас *ВИСОКІ* відсотки на Сертифікатах,
***НИЗЬКІ* відсотки на позики і**
Взірцева Фінансова Обслуга

Головне Бюро:
1729 Cottman Avenue, Philadelphia, PA 19111
Tel: 215-725-4430 Fax: 215-725-0831
Toll Free: 1-888-POLTAVA (1-888-765-8282)
www.ukrfcu.com

Філії:
910 Henrietta Ave., Huntingdon Valley, PA 19006 (215) 379-0400
2307 Brown Street, Philadelphia, PA 19130 (215) 232-3993
477 Jeremiah Avenue, Trenton, NJ 08610 (609) 656-0802
207 River Street, Scranton, PA 18447 (570) 487-1947

SUMA (Yonkers) FEDERAL CREDIT UNION
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА СУМА-ЙОНКЕРС, Н.Й.

Чи Ви мали можливість відвідати Федеральну кредитову кооперативу СУМА? Якщо ні, то просимо це зробити негайно.
Головне бюро – у Йонкерсі, а Філії – у Спрінг Валі та Стемфорді, Конн.

- Приймаємо Ваші вклади на звичайні конта, та термінові ощадності, від шістьох місяців і більше, а платимо відсотки вищі, як інші фінансові установи.
- Видаємо Віза-картки.
- Пропонуємо нашим членам АТМ картку CU-24.
- На вкладах безплатне життєве забезпечення до 2,000 дол.
- Забезпечення позичок до висоти 10,000 дол. (крім гіпотечних) до 70 року життя, у випадку смерти.
- Видаємо позички на всі Ваші потреби, а відсотки нижчі, як в інших фінансових установах.
- Кредит під вартість домів, та інші форми кредиту.
- Низькі відсотки на купівлю авта, як нового, так і вживаного.
- Якщо Ви перший раз берете позичку на купівлю хати чи перефінансовуєте, дістанете особливо вигідні умови.
- Полагоджуємо справи персонально або телефонічно.

Main Office:	Spring Valley, NY Branch:	Stamford, CT Branch:
301 Palisade Avenue	SS Peter & Paul UCC	Ukr. Research Center
Yonkers, NY 10703-2999	41 Collins Avenue	39 Clovelly Road
Tel.: (914) 965-8560	Spring Valley, NY 10977	Stamford, CT 06902
Fax: (914) 965-1936	Tel./Fax: (845) 425-2749	Tel./Fax: (203) 969-0498

Toll Free Number: 1-888-644-SUMA E-mail: Sumayonfcu@AOL.Com

ЗМІНА АДРЕСИ

❑ **„Свобода"** ❑ **„The Ukrainian Weekly"**

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

РЕКЛЯМА – ЦЕ КЛЮЧ ДО УСПІХУ!

ВІДДІЛ ОГОЛОШЕНЬ І РЕКЛЯМИ

Tel.: **(973) 292-9800 дод. 3040**
Fax: **(973) 644-9510 •** E-mail: svoboda@att.net
Поштою: **Svoboda, 2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054**

ADVERTISING DEPARTMENT

Світлій пам'яті Олі й д-ра Василя Дробоцьких

Ділимося сумною вісткою з медичною громадою та українським громадянством, що напередодні Великодніх свят, 11 квітня 2003 року, померла по тяжкій недузі Оля (з дому Майків) Дробоцька.

Вона прожила 80 літ, сповнених любові та праці для родини і громади. Народилася О. Дробоцька 1 липня 1922 року в Тернополі, де закінчила українську гімназію, а потім студіювала економію у Львові. Тут одружилася з д-ром Василем Дробоцьким, який походив з села Плиска, також закінчив Тернопільську гімназію, а потім вивчав ветеринарну медицину у Львові. Опісля працював ветиринарним лікарем у Галичині, а у США влаштувався на федеральну працю у Чикаґо, пізніше перейшов на професійну працю до Кентакі, де подружжя виховало двох синів – Ігоря, лікаря-рентґенолога, та Олеся, стоматолога. На жаль, д-р Ігор помер передчасно на рака, а д-р Олесь працює стоматологом в Бовлінґ Ґрін, має троє дітей.

22 липня 1992 д-р Василь Дробоцький помер на рака.

Оля Дрогобицька була великою українською патріоткою, великою любителькою українських писанок. Напередодні Великодніх свят вона робила доповіді і влаштовувала виставки писанок для американців, показувала їх на телебаченні. З нагоди 1000-ліття Хрещення України в 1988 році, виступала на телебаченні, мала доповіді та виставки в університеті, разом з проф. Панчишиним і подружжям Мостовичів організувала „Українські дні в Кентакі".

Похоронні відправи з Панахидою були відправлені в американській церкві, де були виставлені українські писанки.

20 травня, на 40-ий день смерти Олі Дробоцької, була відправлена поминальна Служба Божа і Панахида у соборі Святих Володимира і Ольги в Чикаґо, а потім відбулася поминальна тризна в Культурному осередку, на якій згадували покійних теплими словами Орися Пундій та Стася Ястрембська. Панахиду відправив о. Микола Бурядник при співі дяківни Христі Косач. На Службі Божій, Панахиді і тризні були теж Орися і д-р Богдан Ткачуки.

Складаємо глибокі співчуття родині, а покійним Олі і Василеві Дробоцьким хай гостинна земля Вашінґтона буде легкою!

Д-р Павло Пундій

New York Bandura Ensemble
Школа Кобзарського Мистецтва в Нью-Йорку
„Bandura" Magazine – Журнал „Бандура"

У ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
смерти директора Школи Кобзарського Мистецтва в Нью-Йорку головного редактора журналу „Бандура"

бл. п.

МИКОЛИ ЧОРНОГО-ДОСІНЧУКА

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

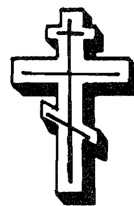
3 липня 2003 р.

у Церкві-Пам'ятнику св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
у православній церкві в Brum St., New York, NY;
у Михайловському монастирі в Києві;
в українській католицькій церкві св. Ольги Елисавети у Львові;
в українській католицькій церкві в Солотвині, Україна.

7 липня 2003 р. о год. 8:30 ранку
у церкві св. Юра в Нью-Йорку.

Просимо помолитися за спокій душі Покійного.

УПРАВА

Ділимося сумною і болючою вісткою, що в середу 14 травня 2003 р. по довгій і тяжкій хворобі відійшла у вічність на 96-му році життя наша дорога МАМА, БАБУСЯ і ПРАБАБУСЯ

бл. п.

ОЛЬГА ДАНИЛЕВСЬКА

нар. в с. Березівка на Полтавщині.

Вічна Її пам'ять!

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

д-ра МИКОЛИ ДЕЙЧАКІВСЬКОГО

будуть відправлені

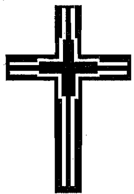
ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

в п'ятницю, 11-го липня 2003 р.

в церкві св. Андрія, в Пармі, Огайо;
в церкві Пресвятої Родини, у Вашінґтоні, Д.К.;
в церкві села Ямниця, Україна;
в церкві св. Миколая на Аскольдовій Могилі, в Києві.

Просимо друзів згадати Покійного у своїх молитвах.
Дружина НАДЯ з родиною.

В пам'ять Миколи складаю пожертву на Фундацію Київ-Могила.

В суботу 14 червня 2003 р. відійшов від нас наш дорогий
МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

МИКОЛА ДВОРЯН

нар. в с. Дорожів, повіт Дрогобич, Україна.

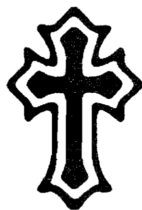
Вступив до Українського Народного Союзу в 1951 р.
Був довголітнім головою відділу 69 „Зоря".

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 18 червня 2003 р. в церкві св. Юра в Нью-Йорку, а відтак на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Залишилися в глибокому смутку:

дружина – СТЕФАНІЯ
сини – ІГОР з дружиною ДОРОТОЮ і дітьми КРИСТОФОРОМ, ГРИГОРІЄМ і АЛЕКСАНДРОМ
– ТАРАС з дружиною МАРІЙКОЮ і дітьми АНДРІЙКОМ і ТАНЕЮ
дочка – ДАРІЯ з мужем МИХАЙЛОМ МИЧОЛ і дітьми МИКОЛОЮ і КРИСТИНОЮ
син – ІВАН з дружиною КАЛІН і дітьми КЕЛСІ, ШАН, СЕРА

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною і болючою вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в середу, 11 червня 2003 р. по тяжкій недузі, відійшов у вічність на 81-му році життя, наш дорогий і незабутній МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

ОЛЕКСАНДЕР ДУБЧАК

нар. 24 березня 1922 р. в с. Заруддя Тернопільської обл., Україна.

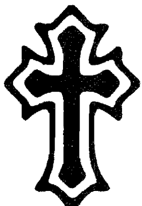
ПАРАСТАС з ПАНАХИДОЮ відбувся в неділю, 15 червня 2003 р. в похоронному заведенні Колодій-Лазута в Пармі, Огайо.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 16 червня 2003 р. в українській греко-католицькій церкві Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі, а відтак Покійного похоронено на парафіяльному цвинтарі.

У смутку залишилися:

дружина – ЛІДІЯ
діти – син ІВАН з дружиною ЛІЗОЮ
– донька ЛЮБА з мужем АНТОНОМ
– донька ГАЛЯ з мужем ЛЕРІ
внуки – ОЛЕКСАНДРА, МИКОЛА, ГРИЦЬ,
– АНТОН, СТЕПАН, АНДРІЙ
– КИВЕН і ОЛЕНКА
сестра – ЯРОСЛАВА в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 22 травня 2003 р. упокоївся в Бозі, закінчивши 89 років життя

бл. п.

ЮЛІЯН Р. КОССОВСЬКИЙ

абсольвент Української католицької богословської академії у Львові – 1943 р.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу 24 травня 2003 р. в церкві св. Василія Великого в Лянкестері, Н. Й.

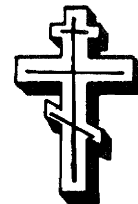
Похоронні обряди відслужили: о. Роберт Морено – парох, о. Мар'ян Процик – декан і о. Реймонд Палко.

Тлінні останки покійного Юліяна спочили в могилі, біля дружини св. п. Ірини з Маковських-Коссовської, та найстаршого сина св. п. Юрія Коссовського, на місцевому цвинтарі св. Марії.

Залишилися в глибокому смутку:

сини – РОМАН
– МИРОН з дружиною ДЕНІН і дітьми
– БОРИС з дружиною СУЗЕН і дітьми
невістка – ХРИСТИНА КОССОВСЬКА-ПЕРЕРА
сестра в Україні – СОФІЯ КОССОВСЬКА-КОВАЛЬ
ближча і дальша родина в Америці й Україні,
численні приятелі і знайомі.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося болючою вісткою, що з волі Всевишнього в середу, 18 червня упокоївся наш улюблений і дорогий ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДУСЬ

св. п.

о. протопресвітер

БОГДАН ЖЕЛЕХІВСЬКИЙ

нар. 27 липня 1912 р. в Самборі, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 20 червня 2003 р. в церкві св. Тройці в Трентоні, Н.Дж.

БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ і закінчення похорону відбулися 21 червня 2003 р. в церкві св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Всі відправи очолював Високопреосвященніший Владика Антоній з 12-ма священиками.

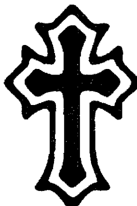
Тлінні останки похоронено на українському православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Залишилися в глибокому горі:

дружина – НАДІЯ
дочка – УЛЯНА з чоловіком НЕСТОРОМ і дітьми МОТРЕЮ, НЕСТОРОМ, ЛЮБОЮ і ТАЇСОЮ
син – БОГДАН з дітьми СОФІЄЮ, АДРІЯНОМ, ЗЕНЕЮ і РОМАНОМ
близькі і далекі родичі в Америці, Канаді, Україні і Казахстані.

Світла і вічна Йому пам'ять!

Для увіковічнення св. п. о. Богдана створено Стипендійний фонд при Могилянській Академії на студії священиків і юристів.
Родина просить складати датки на адресу:
Nadia Zelechiwsky
3202 Westwood Parkway, Flint, MI 48503.

З глибоким, болючим жалем повідомляємо, що дня 6 червня 2003 р. з волі Всевишнього, заосмотрена Найсвятішими Тайнами, відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБУСЯ і ТЕТА

бл. п.

НАДІЯ з ЦИБИКІВ КУНИНСЬКА

ПАНАХИДА була відправлена дня 9 червня 2003 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні E. J. Mandziuk and Son, Sterling Heights, MI.

Похорон з церкви Непорочного Зачаття в Hamtramck, MI відбувся дня 10 червня о год. 10-ій ранку, а тлінні останки спочили на цвинтарі Воскресіння в Clinton Township, MI.

Залишені в безмежному горі:

донька ХРИСТИНА з мужем МИХАЙЛОМ АРФОРД
син ІГОР з дружиною МАРТОЮ і дітьми МАРТУСЕЮ і ЛЯРИСОЮ
зять ІВАН ШМЕРИКОВСЬКИЙ з дітьми МАРКОМ і ДІЯНОЮ
швагер ОЛЕКСАНДЕР ЛУЦЬКИЙ з донькою ЗОРЯНОЮ
ближча і дальша родина в Америці, Україні, Канаді й Польщі.

Нехай пам'ять про Неї буде вічною!

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

15 липня 2003 р.
відбудуться

СЛУЖБИ БОЖІ

в українських католицьких церквах у:

Hamtramck, Michigan;
Long Island City, New York;
Philadelphia, Pennsylvania;
Chicago, Illinois;
Boston, Massachusettes;
Denver, Colorado;
Rome, Italy;
Kolomyia, Ukraine;
Pryashiw, Slovakia.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*